

VELIKI USPJEH NA MEĐUNARODNOM NATJECANJU

Viktor Mršić osvojio zlato na filozofskoj olimpijadi

STR. 8

DARKO TOMAŠ/HANZA MEDIA

ISTRAŽIVANJA

Utjecaj vjetra i mora na mostove i vjetro turbine

STR. 7

god XI.
broj 117.
26. kolovoza 2019.
www.unist.hr
www.unizg.hr

universitas

hrvatske sveučilišne novine

Damir Boras
DRAGAN MATIĆ/
HANZA MEDIA

Dragan Ljutić
NIKOLA VILIĆ/HANZA MEDIA

ŠANGAJSKA LISTA

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Povratak među 500 najboljih

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Prvi put na globalnoj listi

STR. 2

PAUN PAUNOVIĆ/HANZA MEDIA

POBJEDNICI MEĐUNARODNOG NATJECANJA 'STUP2019'

Studenti FESB-a olakšali posao poljoprivrednicima

STR. 5

PROJEKT 'FUNKCIONALNA INTEGRACIJA SVEUČILIŠTA U SPLITU'

Pomorski fakultet osigurao najveći sustav simulatora na našem dijelu Jadrana

STR. 4

RANGIRANJE SVEUČILIŠTA

Sveučilište u Zagrebu među najboljih 500 na svijetu

Na novoj 'šangajskoj listi' objavljenoj sredinom kolovoza Sveučilište u Zagrebu zauzelo je poziciju između 400. i 500. mjesta. Academic Ranking of World Universities, popularnije nazvano 'šangajska lista' predstavlja jedno od najprestižnijih međunarodnih rangiranja najboljih sveučilišta na svijetu

Piše

dr. MIROSLAV RAJTER

Rangiranja sveučilišta započela su početkom 20. stoljeća u SAD-u i od samih početaka postojale su kontroverze vezane uz sustave rangiranja, gdje su različita američka sveučilišta pokušavala manipulirati rangom, ili utječući na podatke, ili utjecajem na metodologiju rangiranja. Do kraja 20. stoljeća metodologije za rangiranje sveučilišta su usavršene, a potreba za rangiranjem se širi izvan SAD-a te 2003. ARWU prvi put objavljuje svoje rangiranje poznato kao 'šangajska lista'. Ovo rangiranje nastalo je kako bi se omogućila usporedba kineskih sveučilišta s drugim sveučilištima na svijetu, te je u proteklih 20 godina postalo jedno od najcjelovitijih rangiranja.

Sustavi rangiranja mogu se načelno podijeliti u dvije skupine – oni koji prikupljaju podatke od samih sveučilišta i oni koji prikupljaju podatke neovisno. Sustavi koji prikupljaju podatke od sveučilišta su u pravilu obuhvatniji i bogatiji informacijama, ali su i nepouzdaniji, dok sustave koji samostalno prikupljaju podatke odlikuje značajno bolja objektivnost i kredibilitet. 'Šangajska lista' svoj status zahvaljuje upravo toj objektivnosti.

Kriteriji kojima se vodi 'šan-

gajska lista' su postavljeni vrlo visoko. Trideset posto ocjene odnosi se na alumne i osoblje sveučilišta, koji su dobitnici Nobelove nagrade i Fieldsove medalje, a dvadeset posto na broj visoko citiranih znanstvenika prema listi koju objavljuje Clairvate Analytics. U prošloj godini iz Hrvatske su na ovj-

listi bili akademik Željko Reiner sa Sveučilišta u Zagrebu te prof. Ozren Polašek sa Sveučilišta u Splitu. Sljedećih 20 posto ocjene na 'šangajskoj listi' odnosi se na broj radova objavljenih u časopisima Nature i Science od 2014. do 2018. godine. Znanstvenici sa Sveučilišta u Zagrebu u tom su razdoblju

objavili 11 članaka u ovim prestižnim časopisima. Posljednja dva indikatora odnose se na ukupan broj članaka objavljenih u bazi Web of Science (20%) te na uravnoteženje svih indikatora s obzirom na broj zaposlenih (10%).

Osim Sveučilišta u Zagrebu, na proširenoj 'šangajskoj

listi', koja uključuje najboljih 1000 sveučilišta, Sveučilište u Splitu ostvarilo je rang između 701. i 800. mjesta, dok je od sveučilišta u geografskoj blizini Sveučilište u Beogradu na istom rangu kao i Sveučilište u Zagrebu, a Sveučilište u Ljubljani rangirano je između 501. i 600. mjesta.

Naposljetku, nameće se pitanje trebamo li biti zadovoljni ovim rezultatom. S jedne strane pozicija u najboljih 500 sveučilišta zaista je nešto čime bismo trebali biti zadovoljni. S druge strane, upravo ovaj rang govori o snažnom potencijalu Sveučilišta u Zagrebu za napretkom. Kada se uzmu u obzir kvalitativne razlike među sveučilištima, u Hrvatskoj je sustav znanosti formiran tako da su veliki znanstveni instituti izdvojeni od sveučilišta, a financiranje znanosti je skromno, pa je ovakvo postignuće Sveučilišta u Zagrebu doista visoko i pokazuje se kvaliteta njegovih znanstvenika. Međutim, kako bi se unaprijedio rang potrebno je osigurati stabilan sustav adekvatnog financiranja sustava znanosti.

Uz navedeno, potrebno je adekvatno poticati razvoj nacionalnih znanstvenih časopisa kako bi se omogućila njihova međunarodna prepoznatljivost, a time i međunarodna prepoznatljivost hrvatskih znanstvenika, posebno onih koji se bave temama od nacionalnog značenja. Jedino ovako može se osigurati kontinuirani rast znanstvene kvalitete Sveučilišta u Zagrebu, kao i nacionalne znanosti te osigurati budućnost za nove generacije mladih znanstvenika.

U INTERUNIVERZITETSKOM CENTRU I SREDIŠTU POSLIJEDIPLOMSKIH STUDIJA ODRŽANA

Svjetska vedološka konferencija u Dubrovniku

Izlaganja obuhvaćaju istraživanja na području svih glavnih skupina vedskih tekstova, arheologije, povijesti, materijalne kulture, religije i obreda, i, naravno, književnosti, jezika i lingvistike

Ove se godine svjetska vedološka konferencija, najugledniji svjetski skup stručnjaka za Vede, najstarije indijske svete tekstove, održava u Hrvatskoj, u Dubrovniku. Pod nazivom International Vedic Workshop taj je skup pokrenuo profesor Michael Witzel 1989. godine na Sveučilištu Harvard, pozvavši vodeće znanstvenike vedologe iz cijeloga svijeta. Na sljedeću konferenciju, koja je održana tek 1999. na Sveučilištu u Kyotu pod vodstvom profesora Yasuke Ikarija, bio je već pozvan i hrvatski indolog i vedolog, profesor Mislav Ježić. Treća konferencija održala se na Sveučilištu u Leidenu pod vodstvom profesorice Henka Bodewitza, Jana Houbena i Arla Griffitha, četvrta na Sveučilištu u Austinu, u Teksasu,

u organizaciji profesorice Joela Breretona i Patricka Olivellea, a peta u Središtu za euroazijske i afroazijske studije u Bukureštu, u organizaciji profesorice Juliete Rotaru. Šesta je konferencija bila izuzetna jer je održana u Kerali, u Indiji, u središtu još žive tradicionalne vedske učenosti, gdje najučeniji brahmani nastavljaju tradiciju učenja velikih vedskih tekstova napamet već tri tisućljeća, te su se stručnjaci iz cijeloga svijeta mogli susresti i sa živom predajom tekstova koje proučavaju. Vidjeli su uz ostalo i škole u kojima mala djeca počinju, uz redovito školovanje, učiti i Vede. Tada su sudionici predložili pozvanom "keynote speakeru" profesor Mislavu Ježiću da se sljedeća konferencija održi u Hrvatskoj.

S vedoloških dijaloga u Dubrovniku

Tako se sedma svjetska vedološka konferencija, najistaknutiji skup stručnjaka za Vede u svijetu, održava ovih dana u Hrvatskoj, u Dubrovniku,

koji ima za održavanje takvih konferencija osobito prikladne ustanove, IUC i CAAS u sklopu Sveučilišta u Zagrebu. Tu su se okupili najveći znanstve-

nici s toga područja, uključujući patrijarhe vedologije, harvardskoga profesora Michaela Witzela, profesora Harmuta Scharfea s Kalifornijskoga sveučilišta, profesora Shrikanta Bahulkara s glasovitoga Orientalnoga znanstvenoga instituta Bhandarkar u Puni u Indiji, ili japanskoga profesora Toshifumija Gotoa, zatim nešto mlađe profesore sa Sorbone Georgea Pinaulta i Jana Houbena, profesorice Elisabeth Tucker s Oxforda, uglednih profesora Ogibenina, Kulkova i drugih. U programu se uočava živa znanstvena djelatnost skupine mladih znanstvenika, koje su okupili profesori Witzel, Bahulkar ili Goto, a iz Hrvatske su uz svoje profesore Ježića i Ivana Andrijanića, došli i neki mladi znanstvenici te skupina studenata indologije, koji poletno pomažu u organizaciji skupa.

Izlaganja sudionika obuhvaćaju istraživanja na području svih glavnih skupina vedskih tekstova, i na područ-

jima arheologije, povijesti, materijalne kulture, religije i obreda, i, naravno, književnosti, vedskoga jezika i lingvistike. Među izlaganjima ističu se otkrića tragova izgubljene vedske gramatike, tradicije u tekstovima kasnijih velikih indijskih gramatičara, proučavanja povijesnih obrata u prenošenju vedske učenosti tijekom indijske povijesti u Kašmiru, Orissi i drugdje, oblika u kojima vedska baština živi danas u modernoj Indiji, precizna istraživanja intertekstualnih odnosa među različitim Vedama i pojedinih tekstovima pri usmenoj predaji u drugome i prvome tisućljeću pr. n. e., tumačenja ključnih pojmova velike vedske misaone kulture, otkrića u području poetike, čitanja skrovitih poruka u složeno strukturiranim tekstovima, te mitskih vedskih predodžbi i spoznaja o prirodnim elementima i kretanju nebeskih tijela, za koje treba otkriti ključ kako ih iščitati. R.I.

SpliTech2019

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O PAMETNIM I ODRŽIVIM TEHNOLOGIJAMA

SpliTech s 500 sudionika iz 30 zemalja

Ugledni znanstvenici i stručnjaci iz akademske zajednice, gospodarstva te javnih institucija razmijenili su znanja na području pametnog okružja/grada, interneta stvari, energije, inženjerskog modeliranja i zdravlja

Pišu
TONI PERKOVIĆ I PETAR ŠOLIĆ

Od 18. do 21. lipnja 2019. u Bolu na Braču te na splitskom Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje (FESB) održala se četvrta Međunarodna konferencija o pametnim i održivim tehnologijama **SpliTech 2019.**, na kojoj je sudjelovalo više od 500 sudionika iz više od 30 zemalja svijeta. Ugledni znanstvenici i stručnjaci iz akademske zajednice, gospodarstva te javnih institucija okupili su se kako bi razmijenili znanja na području pametnog okružja/grada, interneta stvari (eng. Internet of Things - IoT), energije, inženjerskog modeliranja te zdravlja (eng. Health).

Na svečanom otvorenju konferencije skup su pozdravili prof. dr. sc. **Jilji Jaromir Klemeš**, general chair SpliTech konferencije, prof. dr. sc. **Sven Gotovac**, dekan Fakulteta elektrotehnike strojarstva i brodogradnje, te prorektor prof. dr. sc. **Tomislav Kilić**. Na kraju je prof. dr. sc. **Sandro Nižetić** zahvalio sponzorima, posebice tvrtki **Rimac automobili**, **ICT županije** i **Thermtest Instruments Europe** kao zlatnim sponzorima konferencije SpliTech 2019. Istaknuo je kako ove godine SpliTech ima povećanje od 30 posto radova u odnosu na prethodnu godinu. Na konferenciju je prijavljeno više od 200 radova, od kojih će 49 postava biti prihvaćeno za objavu

vu, što ujedno garantira visoku kvalitetu znanstvenih publikacija. Na samom službenom otvorenju SpliTech konferencije na Braču, najveći interes prisutnih izazvala su predavanja dvaju eminentnih znanstvenika **Luigia Atzoria** i **Dauida Wilkinsona**. Prof. dr. sc. Luigi Atzori sa Sveučilišta Cagliari, Italija, jedan je od pionira ideje i najcitiranijih znanstvenika u području IoT-a, na konferenciji je imao govor na temu: „Veliki potencijal suradnje IoT uređaja“. U svom govoru je naglasio kako je u 2019. više od 13 milijuna IoT uređaja postavljeno ili će biti postavljeno širom svijeta. Ti će uređaji vršiti interakciju ne samo s čovjekom kao krajnjim korisnikom, nego će se sve više razvijati potreba za interakcijom između uređaja. Samim time se javlja potreba za izradom protokola i standarda koji će omogućiti jednostavnu i nesmetanu komunikaciju između takvih IoT uređaja. Primjerice, komunikacija između

vašeg automobila i garažnih vrata, između više različitih automobila u vožnji... sve su to izazovi koje će trebati riješiti. Prednosti takve učinkovite suradnje između uređaja su velike, ali je istovremeno potrebno naći odgovore na velik broj pitanja. Sljedeći govor održao je znanstvenik i voditelj istraživačkog tima koji je razvio prvu komercijalnu Litij-ionsku bateriju, pionir u razvoju moderne prve PEM vodikove ćelije, prof. dr. sc. David Wilkinson sa Sveučilišta British Columbia iz Kanade, koji je održao predavanje na temu „Elektrokemijske tehnologije 21. stoljeća za skladištenje energije“. Rekao je kako se razmatraju različiti aspekti naprednih tehnologija za skladištenje elektrokemijske energije kao što su elektrokemijski kondenzatori, elektrolyze i gorivne ćelije te baterije za učinkovitost stabilnog upravljanja energetske sustavom. Proučavaju se različite verzije naprednih tehnologija za elek-

trokemijsku pohranu energije, uključujući primjere iz istraživanja u gorivnim ćelijama, elektrolizi i baterijama sljedeće generacije.

Uz predavanja, tutorijale, sastanke s predstavnicima tvrtki, okrugle stolove, poster prezentacije... dodijeljena je nagrada *Best paper award* za naziv rada *UAV-aided Sustainable IoT System with Hybrid Energy Harvesting*, Zhenjie Tan s fakulteta Xi'an Jiaotong University, P.R. China.

Posebna novost ove godine je što će prošireni konferencijski radovi biti pozvani na daljnje moguće objavljivanje u prestižnim časopisima među kojima se ističu: *International Journal of Energy Research*, *Journal of Cleaner Production*, *Transactions on Emerging Telecommunications Technologies (ETT)*. U okviru konferencije također je održana radionica pod nazivom *Meet the editor* namijenjena budućim doktorima znanosti sa Sveučilišta u Splitu i manje iskusnim autorima koji su u opuštenoj atmosferi mogli iz prve ruke od prof. dr. sc. **Jilji Jaromira Klemeša** (iz jednog od najcitiranijih časopisa pod nazivom *Journal of Cleaner Production* koji godišnje primi 28.000 radova na recenziju i potencijalno objavljivanje) upoznati s iskustvima pisanja radova za visoko citirane časopise. *Meet the editor* napravljen je s ciljem pripremanja studenata doktorskih studija kako bi ih upoznali s načinom pisanja

znanstvenih radova s namjerom objavljivanja u prestižnim svjetskim časopisima. Također je održana i radionica Sandra Nižetića na temu „Pametne i održive tehnike za fotonaponske tehnologije“ s fokusom na nedavne napretke u području pametnih i efikasnih tehnika hlađenja za fotonaponske sustave u sklopu HRZZ projekta („Pametne hibridne tehnike za hlađenje silicijskih fotonaponskih panela“). Cilj projekta je povećati učinkovitost i trajnost silicijskih fotonaponskih tehnologija koje se mogu naći komercijalno na tržištu.

Posljednjeg dana konferencija se vratila u Split, gdje se na FESB-u održao cjelodnevni IoT dan u organizaciji Tonija Perkovića i Petra Šolića u sklopu HRZZ projekta („Internet stvari: istraživanja i primjene“). Praktične radionice su bile popunjene u rekordnom roku, a na dan održavanja tražilo se mjesto više. Dubravko Čulibrk sa Sveučilišta iz Novog Sada, Tandemlaunch Inc, Startup foundry, Kanada, te NVIDIA ambasador, u sklopu IoT dana održao je *NVIDIA Deep Learning Workshop* za 30 najbržih sretnika, odnosno cjelodnevnu radionicu na kojoj su se svi prisutni mogli upoznati s tehnikama dubinskog učenja te neuralnih mreža. Istovremeno s NVIDIA radionicom odvijala se praktična radionica za 15 najzainteresiranijih studenata uz vodstvo Davida Zovka, vlasnika tvrtke e-radionica.com pod nazivom *IoT za početnike uz Croduino*

NOVA. Studenti su mogli naučiti kako u jedan sat jednostavno povezati uređaje na internet. Uz navedene radionice, na IoT danu su se mogli vidjeti izložbeni štandovi, ali i čuti razna interesantna predavanja u kojima se najviše istaknulo predavanje predstavnika tvrtke Rimac Automobili, Tomislava Lugarića: – Automobili koje smo gledali kao znanstvenu fantastiku 80-ih godina, već su danas s nama. Automobil se može interpretirati kao kompleksan sustav s preko 100 računala u kojem komponente međusobno komuniciraju i razmjenjuju podatke, kako između sebe, tako i sa sustavima na internetu. Na predavanju se moglo naučiti o tome što predstavlja automobil budućnosti iz perspektive interneta stvari te što je potrebno graditi za novu generaciju vozača. Zabavni dio programa odnosio se na nagradne kvizove i turnir u FIFA19 natjecanju u kojem su pobjednici mogli osvojiti praktične nagrade iz svijeta IoT-a. Cilj konferencije je ostvaren, a to je da su razmijenjena znanja na području pametnog okružja/grada, energije i inženjerskog modeliranja te zdravlja. Mnoge poslovne suradnje su već dogovorene, studenti i ostali gosti zadovoljni su prenesenim znanjem, a ni zlatni sponzori ICT Županija, Rimac Automobili i Thermtest Instruments Europe nisu krili oduševljenje podržavanjem upravo ovakve konferencije tvrdeći da je baš ova četvrta – najbolja do sada.

“
Na konferenciju je prijavljeno više od 200 radova, od kojih će 49 postava biti prihvaćeno za objavu

PROJEKT 'FUNKCIONALNA INTEGRACIJA SVEUČILIŠTA U SPLITU'

Pomorski fakultet osigurao najveći sustav simulatora na ovom dijelu Jadrana

Studenti će sada imati mogućnost istraživanja i osmišljavanja projekata u sklopu svojeg studija, te će moći unaprijediti znanje u području primjena alternativnih goriva u brodskim pogonskim sustavima

Piše **IVANA JADRIĆ,**
UNIV.SPEC.OEC.
PROF. DR. SC. **IVAN KOMAR**

Sveučilište u Splitu provodi projekt "Funkcionalna integracija Sveučilišta u Splitu, PMF-ST, PFST te KTF-ST kroz razvoj znanstveno-istraživačke infrastrukture u Zgradi tri fakulteta", s ciljem objedinjavanja organizacijsko-prostornih uvjeta reustrojem i nabavom specijalizirane znanstveno-istraživačke infrastrukture unutar Zgrade tri fakulteta, čime će se pridonijeti funkcionalnoj integraciji sastavnica Kemijsko-tehnološkog fakul-

“

Nabavom sustava simulatora Pomorski fakultet u Splitu osigurao je potrebnu tehnologiju u obrazovanju pomoraca prema najvišim svjetskim standardima

Fotografija simulatora

teta Split, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Split te Pomorskog fakulteta Split. U okviru projekta, Zavod za brodstrojarstvo i Zavod za nautiku Pomorskog fakulteta u Splitu bogatiji su za vrijedne sustave simulatora.

Zavodu za brodstrojarstvo isporučen je simulator

strojarnice broda Wartsilin Full mission s dizel-električnom propulzijom na dvojno gorivo. Riječ je o suvremenom simulatorskom sustavu namijenjenom istraživanju i optimizaciji brodskih pogonskih sustava tipičnih za novije LNG brodove, kao i za velike brodove za kružna

putovanja. Simulator pruža mogućnosti modeliranja i proučavanja procesa pogona i međusobne interakcije brodske posade u slučajevima ekstremnih radnih uvjeta i izvanrednih situacija koje mogu ugroziti ljudski život, okoliš i imovinu. Motori koriste prirodni plin s

konstantnim brojem metana koji je veći ili jednak osamdeset u izmjeničnom modu bez prekida s dizelskim gorivom (MDO, MGO i HFO) te zadovoljavaju normu Tier III u plinskom režimu rada.

Zavod za nautiku upotpuno je sustav nautičkih simu-

latora s dodatnim hardverom i softverom za još naprednije simulacije. Instalirana su dva dodatna manja načelno namijenjena za simuliranje rada tegljača, napravljena je nadogradnja VTS simulatora s GMDSS simulatorom, dodani su vizualizacijski kanali za veliki most, uključujući interaktivni ekran za ECDIS stanicu, softverski modul za simuliranje rada ribarice te sustav glasovnog povezivanja mostova.

Kompletna oprema sustava omogućila je funkcionalno umrežavanje nautičkih simulatora za simuliranje i rekonstrukciju različitih situacija na moru.

Ovaj moderni i suvremeni sustav simuliranja ponašanja za pojednaka i časnika na mostu, timski rad posade broda, najsloženije situacije na moru te ispituje različita prostorna ograničenja koja utječu na sigurnost manevriranja broda.

Nabava ovih simulatora dodatno će unaprijediti kvalitetu nastave na Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Studenti će od sada imati mogućnost istraživanja i osmišljavanja projekata u sklopu svojeg studija.

Isto tako moći će unaprijediti znanje u području primjena alternativnih goriva u brodskim pogonskim sustavima, što će se u konačnici odraziti na društvo u cjelini, odnosno na gospodarski i javni sektor.

Nabavom sustava simulatora Pomorski fakultet u Splitu osigurao je potrebnu tehnologiju u obrazovanju pomoraca prema najvišim svjetskim standardima.

Također, stekli su se uvjeti za podizanje razine znanstveno-istraživačkih radova, projekata, inovacija i patentnih prijava.

Projekt "Funkcionalna integracija Sveučilišta u Splitu" ukupno je vrijedan 85.142.157,88 kuna, od čega Europska unija sufinancira iz Europskog fonda za regionalni razvoj 82.870.870,38 kuna. Razdoblje provedbe projekta je od 1. rujna 2018. do 1. travnja 2021. godine.

ODRŽANA REDOVITA SKUPŠTINA SAVEZA BIVŠIH STUDENATA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Uloga alumni zajednice u promociji Sveučilišta

Za razvoj Sveučilišta iznimno je važno održavati kontakte s alumnima i pratiti njihove karijere, a one koji su otišli izvan Hrvatske poticati na povratak i nastavak karijere u domovini – kazao je rektor prof. Damir Boras

Piše **TATJANA KLARIĆ BENETA**

Redovita Skupština Saveza bivših studenata Sveučilišta u Zagrebu (Alumni UNIZG) održana je 8. srpnja 2019. godine u auli Sveučilišta u Zagrebu. Na Skupštini su se okupili predstavnici fakultetskih alumni udruga i alumni udruga iz inozemstva, ali i drugi bivši studenti Sveučilišta u Zagrebu.

Za razvoj Sveučilišta iznimno je važno održavati kontakte sa svojim alumnima i pratiti njihove karijere, a one koji su svoje karijere nastavi-

li izvan Hrvatske poticati na povratak i nastavak karijere u domovini – kazao je rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. **Damir Boras**. Rektor je pohvalio dosadašnju suradnju Sveučilišta i Saveza te kazao da će Sveučilište nastaviti s potporom Savezu jer alumni zajednica ima značajnu ulogu u jačanju ugleda i prepoznatljivosti Sveučilišta u zemlji i svijetu.

Promocija aktivnosti

Predsjednik Saveza Alumni UNIZG prof. dr. sc. **Mario Šafran** zahvalio je rektoru na svesrdnoj potpori u

radu Saveza, a u svome je izvješću istaknuo kako je Predsjedništvo, između ostaloga, započelo s novim promotivnim aktivnostima čiji je cilj približiti alumni priču široj akademskoj zajednici. U tom je smislu započeo i ciklus predavanja "Moja/Naša alumni priča", na kojima istaknuti alumni govore o svojim studentskim danima, razvoju karijere i povezanosti sa svojim sveučilištem. Šafran je objasnio da promotivne aktivnosti dodatno uključuju i objavu *Glasnika ALUMNI UNIZG* unutar kojega Savez objavljuje najave i informacije

o aktivnostima alumni udruge unutar Saveza te je ujedno podsjetio okupljene na projekt dodjele e-adresa s jedinstvenim @alumni.unizg.hr i inicijativu da se obavijest o mogućnosti dodjele takve adrese šalje studentima završnih godina studija.

Dvije nove članice

Tu će mogućnost imati i studenti dviju novoprimiteljnih članica Saveza – Udruge diplomanata Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu – AMAC-SC i Udruge bivših studentica i studenata Fakulteta političkih znanosti

Skupština Saveza bivših studenata Sveučilišta u Zagrebu

Sveučilišta u Zagrebu – Alumni FPZG – koje su jednoglasno primljene u sastav Saveza Alumni UNIZG. Njihovim primanjem, Savez bivših studenata Sveučilišta u Zagrebu broji ukupno 28 udruga, od čega 24 fakultetske udruge Sveučilišta u Zagrebu i četiri udruge iz inozemstva.

Prof. dr. sc. **Mirjana Polić Bobić** s Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kao glavna urednica monografije o Sveučilištu u Zagrebu, održala je predavanje *Kako prikazati 350 godina Sveučilišta u Zagrebu?*, kojim je živopisno vodeći okupljene kroz povijest

Sveučilišta, opisala teme koje pokriva monografija.

Skupštinom se odala počast dvojici preminulih istaknutih alumna, zaslužnih za razvoj alumni filozofije na Sveučilištu prof. emer. **Branku Kunstu**, utemeljitelju i prvome predsjedniku Društva diplomiranih inženjera i prijatelja Kemijsko-tehnološkoga studija (AMACIZ) te članu Predsjedništva Saveza od 2005. do 2007. i prof. dr. sc. **Mladenu Vraniću**, počasnome predsjedniku AMCA Toronto i počasnome doktoru Sveučilišta u Zagrebu.

Martin Pervan, Slaven Damjanović i Marko Čalić očekuju da će se iz Istanbula s foruma poslovnih anđela vratiti s dogovorenim novim suradnjama

PAUN PAUNOVIĆ/HANZA MEDIA

POBJEDNICI MEĐUNARODNOG NATJECANJA STUP2019!

Studenti FESB-a olakšali posao svim poljoprivrednicima

Uređaj očitava mikroklimatske uvjete, a podaci koji se generiraju su temperatura, vlažnost i tlak zraka, vlažnost i temperatura tla, vlažnost lista te količina padalina, nakon čega se prikazu grafički i tablično u web-aplikaciji

PIŠE **MILA PULJIZ**

Slaven Damjanović, Martin Pervan i Marko Čalić studenti su Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu. Izvršni su studenti, dobitnici mnogih nagrada i trojac pred kojim se nalazi blistava budućnost.

Slaven Damjanović student je prve godine diplomskog studija elektronike i računalnog inženjerstva, a kao uže područje svog interesa navodi bežične senzorske mreže i IoT uređaje. Martin Pervan student je prve godine diplomskog studija Automatika i sustavi, a područje interesa su mu način rada i upotreba senzora, automatizacija i kreiranje pametnih sustava te izrada malih uređaja koji mogu olakšati život. Marko Čalić upravo je završio preddiplomski studij računarstva, a sljedeće godine planira nastaviti s diplomskim studijem ra-

čunarstva. Bavi se izradom web-aplikacija u različitim programskim jezicima, od kojih najviše koristi PHP i JD, a u posljednje vrijeme područje interesa mu je i umjetna inteligencija.

U šali nam je Slaven kazao kako se u njihovoj grupi upravo on bavi odnosima s javnošću.

“

Sustav pametnim algoritmima daje poljoprivredniku informaciju kada su se stvorili uvjeti za pojavu bolesti na usjevima, a prati i kada je potrebno navodnjavanje

šću pa smo s njime popričali o zajedničkom projektu, nagradama i planovima za budućnost.

Zajedničkim snagama u svom malom laboratoriju u Slavenovoj sobi izradili su eAgrar, funkcionalan sustav koji omogućuje preciznu poljoprivredu svim proizvođačima. Njihovi IoT (Internet of Things) senzorski uređaji omogućuju praćenje stanja na poljoprivrednim usjevima. Uređaj očitava mikroklimatske uvjete, a podaci koji se generiraju su temperatura, vlažnost i tlak zraka, vlažnost i temperatura tla, vlažnost lista te količina padalina, nakon čega svi podaci budu prikazani grafički i tablično u njihovoj web-aplikaciji. “Na temelju tih podataka, naš sustav pametnim algoritmima daje poljoprivredniku informaciju kada su se stvorili uvjeti za pojavu bolesti na njegovim usjevima kako bi on mogao preventivno zaustaviti

pojavu bolesti. Sustav eAgrar također prati kada je potrebno ili nije potrebno navodnjavanje, te obavještava korisnika o tome. Sve obavijesti korisnik dobije unutar aplikacije ili e-maila. Naš sustav korisniku omogućuje i vođenje dnevnika proizvodnje, kao i praćenje vremenske prognoze”, objašnjava Slaven.

Sustav eAgrar korisnicima omogućava stalni uvid u trenutno stanje na njihovim usjevima, bez obzira gdje se nalazili te na temelju toga dobivaju mogućnost planiranja daljnjih aktivnosti. Korštenje sustava donosi znatne uštede u korištenju kemijskih sredstava te u korištenju vode za navodnjavanje.

“Moj otac se bavi proizvodnjom krumpira i vidio sam koliko štete mogu nastati nakon pojave bolesti, a sve zbog nedostatka pravovremenih informacija. Nažalost, poljoprivredna proizvodnja je zastarjela. Svakodnevno koristimo

razne moderne tehnologije, na dlanu u svakom trenutku imamo razne informacije, ali je nažalost poljoprivredna proizvodnja ostala u prošlom stoljeću. Kasnije u razgovoru s poljoprivrednicima koji uzgajaju druge kulture, kao što su vinova loza i voćne kulture, dobio sam uvid kako svi poljoprivrednici imaju iste probleme, ali i da su ti problemi rješivi. Klimatske promjene također imaju jako velik negativni utjecaj na proizvodnju i više nitko nije u stanju na temelju prošlih iskustava voditi cijelu proizvodnju jer je sad svaka godina drugačija”, kazao je Slaven.

Sustav za sada ima korisnike u dva vinograda, a mnogo je ljudi zainteresirano za njihov proizvod te se sada okreću tržištu. Tu priča ne staje, na natjecanju StUP2019! zapazili su ih predstavnici investicijskih fondova te su dobili mnoge ponude za nastavak razvoja izvan Republike

Hrvatske, ali kažu da im to nije cilj. “Nadamo se da ćemo se iz Istanbula s foruma poslovnih anđela vratiti s pozitivnim vijestima i dogovorenim novim suradnjama”, dodaje Slaven.

StUP2019! je za sada treća (ali sigurno ne i zadnja nagrada) koju je ekipa eAgrara osvojila. “Prva nagrada je bilo treće mjesto prije godinu dana u Zagrebu na studentском natjecanju Elektroboj. Druga nagrada je bilo prvo mjesto u veljači ove godine na natjecanju koje je organizirala ICT Županija u suradnji s FESB-om povodom otvorenja PICS@FESB čiji smo članovi”, otkriva nam Slaven.

Svi zainteresirani o sustavu se mogu informirati na web-stranici www.eagrar.eu ili preko Facebook stranice. Slaven, Martin i Marko pozivaju sve zainteresirane da im se obrate jer, kako kažu, otvoreni su za sve vrste suradnji.

VIVANT PROFESSORES!

Ivan Đikić Sveučilišni profesori moraju biti i društveno angažirani

Rektor Dragan Ljutić i Ivan Đikić

JAKOV PRKIĆ/HANZA MEDIA

Ne smijemo biti zatvoreni u svojim uredima jer ćemo samo odgovornim radom i javnim angažmanom moći unaprijediti kvalitetu života i potaknuti mlade da ostanu u Splitu i Hrvatskoj. Drago mi je da rektor Dragan Ljutić prepoznaje važnost takvog angažmana članova akademske zajednice, kaže prof. Đikić

PIŠE DIANA BARBARIĆ

Dvije godine su prošle od kada je vjerojatno najpoznatiji hrvatski znanstvenik i sveučilišni profesor prof. dr. Ivan Đikić, razočaran situacijom u Hrvatskoj iz svima već dobro poznatih razloga, poručio kako će "svoje znanstvene projekte započeti u Splitu dalje razvijati u inozemstvu".

Samo godinu dana prije toga Medicinski fakultet u Splitu mu je dodijelio posebnu zahvalu za doprinos razvoju fakulteta i to kao znanstveniku koji živi radi u inozemstvu, ali svesrdno pomaže splitskoj Medicini. Itekako ju je zaslužio. Naime, prof. dr. Ivan Đikić je punih 15 godina na splitskom Medicinskom fakultetu, od 2002. godine, radio kao izvanredni profesor, a s prof. dr. Janošem Terzićem vodio i Laboratorij za istraživanje tumora u kojemu su se, zahvaljujući dobrim dijelom i novcem koji je Đikić "ubrizgavao" iz Njemačke, događala i vrhunska otkrića objavljivanja u časopisima Nature i Science.

A angažman u Splitu mu pritom stvarno nije bio neophodan – u inozemstvu već godinama ima jako uspješnu karijeru: godinama radi na Sveučilištu Goethe u Frankfurtu, ali i na Genentechu u San Franciscu te na Max Planck institutu.

Prije nekoliko mjeseci izabran je za člana Američke akademije znanosti i umjetnosti, jedne od najstarijih i najprestižnijih znanstvenih institucija u SAD-u, a već od prije je član njemačke nacionalne akademije Leopoldine, te dobitnik brojnih nagrada, koje je počeo nizati još u studentsko doba, kada je dobio nagradu za najboljeg studenta Sveučilišta u Zagrebu.

Diplomirao je Medicinu s prosječnom ocjenom 5,0 dav-

“

U posljednje tri godine prof. Đikić je puno vremena proveo u Kaliforniji gdje je radio na povezivanju bazične i kliničke znanosti. Izolirani rad, kaže on, dovodi do parcijalnih rezultata. To je vizija koju će pratiti u svom daljnjem radu

ne 1991. godine i od tada je nastavio tim putem izvrsnosti.

Usprkos svemu tome, Đikiću je ipak stalo do Splitskog sveučilišta i spremno je prihvatio ruku pomirenja novoga vodstva na čelu s rektorom i bivšim dekanom Medicinskog fakulteta prof. dr. Dragom Ljutićem.

U povodu proslave 45. godišnjice Sveučilišta u Splitu, održanom u splitskom HNK, Ivan Đikić se vratio na velika vrata primivši počasni doktorat. Nominirali su ga kolege s Medicinskog fakulteta i u kratkom razgovoru za Universitas kazao nam je kako mu zaista mnogo znači ovo priznanje.

– Očito je da su kolege s

Medicinskog fakulteta prepoznali moje zalaganje za tu ustanovu. Iako smo imali neželjenu epizodu od prije dvije godine, kada sam napustio profesorsku poziciju zbog izjava bivšeg rektora Anđelićevića, trebamo se okrenuti budućnosti i učiti iz tih iskustava. Na dodjeli doktorata naglasio sam da sveučilišni

profesori moraju biti i društveno angažirani, ne smijemo biti zatvoreni u svojim uredima jer ćemo samo odgovornim radom i javnim angažmanom moći unaprijediti kvalitetu života i potaknuti mlade da ostanu u Splitu i Hrvatskoj.

Drago mi je da rektor Ljutić prepoznaje važnost ta-

“

Jako sam ponosan na sve znanstvene i obrazovne rezultate koje sam ostvario zajedno s kolegama na Medicinskom fakultetu u Splitu. Nastaviti ću raditi i dalje za dobrobit Splitskog sveučilišta

kvog angažmana članova akademske zajednice – kazao nam je prof. dr. Đikić, te dodao:

– Jako sam ponosan na sve znanstvene i obrazovne rezultate koje sam ostvario zajedno s kolegama na Medicinskom fakultetu u Splitu. Uz počasni doktorat nastavit ću raditi i dalje za dobrobit Splitskog sveučilišta. Nije slučajno da je baš ono najuspješnije po brojnim međunarodnim kriterijima na području Hrvatske i šire, a i dalje raste.

U posljednje tri godine Đikić je puno vremena proveo u Kaliforniji i kaže da je tamo jako puno radio na povezivanju bazične i kliničke znanosti. Izolirani rad, kaže on, dovodi do parcijalnih rezultata. Da je tome tako shvatili su i njegovi kolege Eduard Vrdoljak, Janoš Terzić i drugi u Splitu. To je vizija koju će pratiti u svom daljnjem radu, ali uz to najavljuje i daljnji angažman na popularizaciji znanosti i pomaganju mladim znanstvenicima.

No, u svemu tome, kako navodi, našao je vremena za odmor i obitelj. Kao i svako ljeta do sada i ovo je proveo u Brelima sa suprugom i djecom, a pritom će svakako skoknuti i do Splita.

Inozemna karijera

Godinama radi na Sveučilištu Goethe u Frankfurtu, ali i na Genentechu u San Franciscu te na Max Planck institutu. Prije nekoliko mjeseci izabran je za člana Američke akademije znanosti i umjetnosti, a već je od prije član njemačke nacionalne akademije Leopoldine, te dobitnik brojnih nagrada

ISTRAŽIVANJA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU I SVEUČILIŠTA NOTRE DAME U SAD-U

Utjecaj vjetra i mora na mostove i vjetroturbine

PIŠE IVAN PERKOV

Početak srpnja 2019. profesor Ahsan Kareem sa Sveučilišta Notre Dame (SAD) posjetio je Hrvatsku. Posjet je ostvaren u sklopu suradnje s njegovim kolegom, profesorom Hrvojem Kozmarom i njegovom grupom na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. Njihova suradnja započela je 2007. godine kada je profesor Kozmar provodio istraživanja na Sveučilištu Notre Dame u grupi profesora Kareema kao stipendist Zaklade Fulbright. Tada su po prvi put istražili utjecaj udara bure na vozila koja prometuju mostovima i vijaduktima. Njihova suradnja se nastavila tijekom godina, a trenutno zajednički istražuju utjecaj vjetra, morskih struja i valova na pučinske vjetroturbine i platforme. Ova ispitivanja se provode u suradnji sa Sveučilištem Newcastle (UK) i temelje se na laboratorijskim ispitivanjima u njihovom Wind-Wave-Current Tank-u. Tijekom svoga posjeta Hrvatskoj, profesor Kareem je održao pozvano predavanje u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti (HAZU) te je bio vanjski član povjerenstva za obranu i ocjenu doktorskog rada na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu.

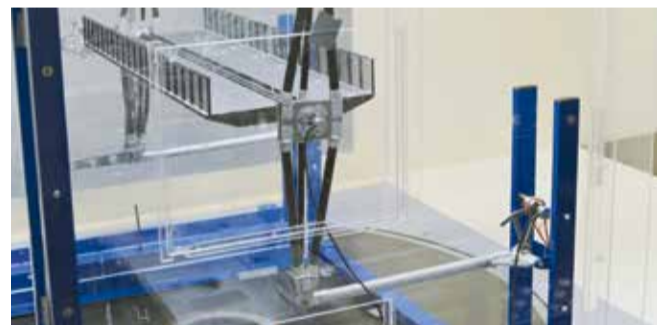
Renimirani gost

Ahsan Kareem je ugledni profesor i direktor NatHaz Modeling Laboratory na Sveučilištu Notre Dame, SAD. Težište njegovog rada je u karakterizaciji i formulaciji dinamičkih utjecaja opterećenja vjetra, valova i potresa koji djeluju na visoke zgrade, mostove s dugačkim rasponom, pučinske i druge inženjerske konstrukcije. U radu se koristi fundamentalnim laboratorijskim i prototipnim mjerjenjima te cyber infrastrukturu. Izabrani je predsjednik International Association for Wind Engineering (IAWE). Nagrađen je brojnim priznanjima koja uključuju US Presidential Young Investigator Award koju dodjeljuje White House Office of Science and Technology. Dobitnik je ASCE medalja: Theodore von Kármán Medal, Ernest E. Howard Medal, Masanobu Shinozuka Medal, James Croes Medal, Robert H. Scanlan Medal, Jack E. Cermak Medal, State-of-the-Art Award, uključen je u Offshore Technology Conference Hall of Fame te je Distinguished Member of ASCE; Alan G. Davenport Medal of IAWE; Distinguished Research Award of IASSAR (International Association for Structural Safety and Reliability); the University of Notre Dame. Također djeluje

Naglasak trenutnih zajedničkih istraživanja profesora Kareema i Kozmara te njihovih grupa na Notre Dame-u i u Zagrebu je na opterećenjima vjetra, morskih struja i valova na pučinske vjetroturbine i platforme

Hrvoje Kozmar, Ahsan Kareem i Andrija Buljac

Ispitivanje aerodinamičke stabilnosti modela sekcije mosta u zračnom tunelu Instituta za teorijsku i primjenjenu mehaniku u Pragu

Plutajuća offshore vjetroturbina - simulacija Newcastle

Značajan doktorski rad zagrebačkog studenta Andrije Buljca

Tijekom svoj posjeta, profesor Kareem je bio vanjski član Povjerenstva za obranu doktorskog rada Andrije Buljca, koji je izrađen pod mentorstvom profesora Kozmara i profesora Stanislava Pospíšila iz Praga, Češka Republika. Doktorski rad je razvijen kroz suradnju Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu i Instituta za teorijsku i primijenjenu mehaniku u Pragu. Konkretno, snažni bočni vjetrovi mogu uzrokovati dinamičku nestabilnost vozila na mostovima, prevrnuti vozila ili uzrokovati sudar s drugim vozilima. Da bi se vozila zaštitila od utjecaja bočnog vjetra, na mostove

se postavljaju zaštitni vjetrobrani. Prethodno je pokazano da vjetrobrani uspješno štite vozila od bočnog vjetra na mostovima, ali njihov utjecaj na aerodinamička i aeroelastična svojstva mostova dosad nije istražen, što je izrazito bitno ispitati za viseće i ovješene koji su karakterizirani niskim vlastitim frekvencijama i malim mehaničkim prigušenjem i time izuzetno osjetljivi na djelovanje vjetra. Istraživanja su provedena eksperimentalno u klimatskom zračnom tunelu Instituta za teorijsku i primijenjenu mehaniku u Pragu, Češka. U sklopu istraživanja su korištena tri modela sekcije mosta: Kao-Pin Hsi (Tajvan),

Great Belt (Danska-Švedska) i Golden Gate (SAD). Postignuti eksperimentalni rezultati ukazuju na značajan utjecaj cestovnih vjetrobrana na aerodinamičke i aeroelastične karakteristike sekcija visećih i ovješenih mostova. Koeficijent aerodinamičkog otpora se povećava kod smanjenja poroznosti vjetrobrana, te povećavanjem visine vjetrobrana. Cestovni vjetrobrani pri svim ispitivanim visinama, poroznosti te rasporedima postavljanja ne utječu na galopiranje mostova (engl. galloping), međutim mostovi su izrazito osjetljivi na treperenje (engl. flutter) kada su cestovni vjetrobrani postavljeni na most.

analizu, modeliranje i simulaciju učinaka djelovanja vjetra na vrlo složene konstrukcije koje se trenutno grade diljem svijeta.

Zajednička istraživanja

Naglasak trenutnih zajedničkih istraživanja profesora Kareema i Kozmara te njihovih grupa na Notre Dame-u i u Zagrebu je na opterećenjima vjetra, morskih struja i valova na pučinske vjetroturbine i platforme. Ovo istraživanje je financirano od strane Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ-IP-2016-06-2017). Da bi se produžio njihov vijek trajanja i povećala učinkovitost ovih konstrukcija, istraživačka grupa analizira utjecaje opterećenja okoliša na te objekte i predlaže odgovarajuća inženjerska rješenja. Istraživačke teme projekta su: a) karakterizacija ekstremnih opterećenja i odziva vjetroturbina i platformi istovremeno uzrokovanih vjetrom, valovima i morskim strujama, b) aerodinamička opterećenja vjetroturbina u blizini brdovitog terena, c) karakteristike turbulencije mahovitog vjetra bure u obliku prikladnog za inženjersko projektiranje konstrukcija, d) metodologija računalne simulacije atmosferskog graničnog sloja i primjena na proračun opterećenja vjetroturbina i platformi. Da bi se navedeni ciljevi u potpunosti ostvarili, u radu se koriste napredne istraživačke metode uključujući mjerenja u prirodi, laboratorijske eksperimente, računalnu mehaniku i dinamiku fluida. Istraživačka grupa u okviru ovog projekta na jedinstveni način uključuje stručnjake iz područja strojarstva, građevine, meteorologije i pomorske tehnike.

Nakon ovog posjeta profesora Kareema Hrvatskoj, predviđaju se novi zajednički istraživački projekti, prije svega predstavljanje zajedničkih istraživačkih rezultata na International Wind Engineering Conference koja će se održati u Pekingu u rujnu 2019. s profesorom Ahsanom Kareemom kao počasnim ko-predsjedateljem konferencije.

PREDAN RAD HRVATSKIH
FILOZOFA DONIO VELIKI USPJEH

Hrvatsko zlato na filozofskoj olimpijadi

Ovo je za Hrvatsku najveći uspjeh na ovom cijenjenom natjecanju koje se održava svake godine u mjesecu svibnju u jednoj od država sudionika s tim da svaka zemlja može sudjelovati s jednim ili dva natjecatelja osim zemlje domaćina

PIŠE

IVAN PERKOV

Učenik, sad već student filozofije i povijesti Viktor Mršić, učenik 4. razreda zagrebačke Gimnazije Lucijana Vranjani na osvojio je zlatnu medalju na međunarodnoj filozofskoj olimpijadi. Ovo je za hrvatsku najveći uspjeh na ovom natjecanju. Viktor je za temu pobjedničkog eseja izabrao citat Donne J. Haraway „All readings are also mis-readings, re-readings, partial readings, imposed readings, and imagined readings of a text that is originally and finally never simply there. Just as the world is originally fallen apart, the text is always already enmeshed in contending practices and hopes.”

Prva Međunarodna filozofska olimpijada (International Philosophy Olympiad – IPO) održana je 1993. godine u Bugarskoj na inicijativu Odjela za filozofiju Sveučilišta u Sofi-

ji. Na prvoj Filozofskoj olimpijadi sudjelovali su Njemačka, Mađarska, Poljska, Rumunjska i Turska. Od tada svake godine raste broj sudionika. Ove godine na 27. Olimpijadi sudjelovali su predstavnici iz pedeset zemalja svijeta. Od 1995. Olimpijada dobiva potporu UNESCO-a, a sljedeće 1996. godine krovna svjetska filozofska organizacija FISP (*Fédération Internationale des Sociétés de Philosophie*) preuzima patronat nad IPO-om, uz stalnu potporu UNESCO-a. Danas je Međunarodna filozofska olimpijada respektabilno srednjoškolsko natjecanje koje okuplja najbolje mlade filozofe iz pedesetak zemalja svijeta.

Svibanjsko natjecanje

Internacionalna filozofska olimpijada održava se svake godine u mjesecu svibnju u jednoj od država koje sudjeluju u natjecanju. Svaka zemlja sudionica može sudjelovati s jednim ili dva natjecatelja,

O voditelju hrvatske delegacije

Doc. Bruno Ćurko (1973.), radi na Odsjeku za učitelje Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Od 2007. stalni je voditelj hrvatske delegacije i član Međunarodnog žirija na Međunarodnoj filozofskoj olimpijadi. Član je nekoliko uredništava znanstvenih časopisa, a od 2014. godine i izvršni urednik Metodčkih oglada: časopisa za filozofiju odgoja. Od 2014. - 2017. obnašao je ulogu tajnika krovne europske organizacije za filozofiju za djecu - SOPHIA —The European Foundation for the Advancement of Doing Philosophy with Children. Osnivač je i predsjednik znanstveno-stručne Udruge Mala filozofija i suautor većine njezinih programa i projekata. Član je projektnog menadžmenta, su-kreator edukativnih materijala i projektne dokumentacije u više od deset EU projekata koji su povezani s etičkim obrazovanjem, kritičkim mišljenjem i ranim odgojem djece. Izlagao je na više od četrdeset znanstvenih skupova

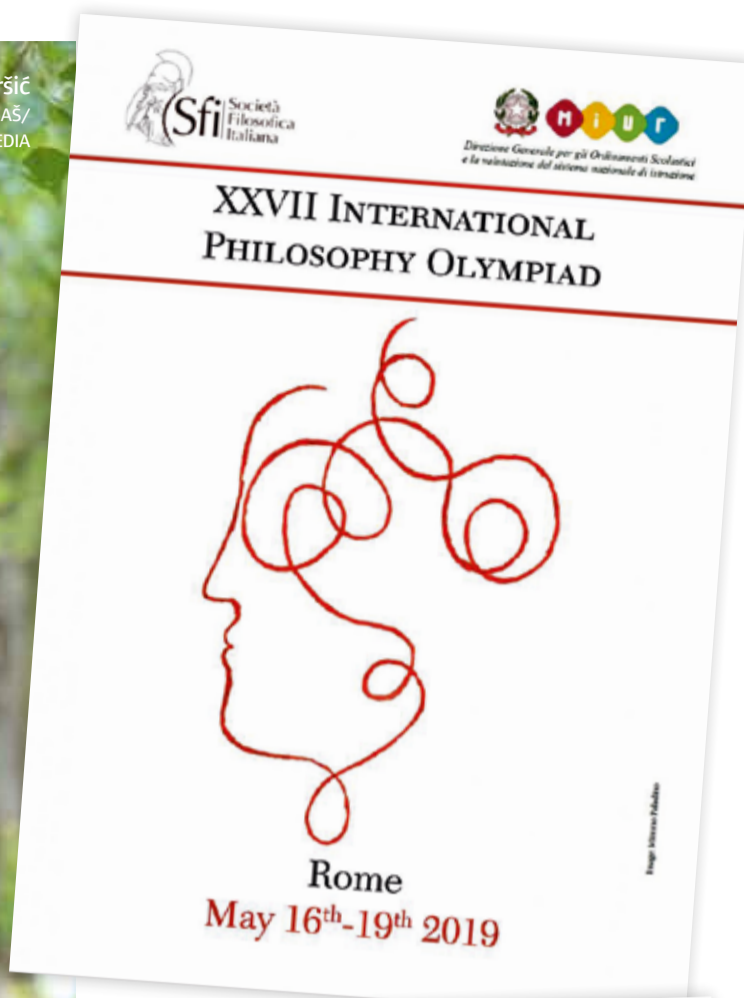
u Hrvatskoj, Europi i Aziji. Znanstvene je radove objavljivao u nizu časopisa u Hrvatskoj, Brazilu, Sloveniji, SAD, Armeniji, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, itd.. Osim toga, član je nekoliko organizacijskih odbora znanstvenih konferencija. Među brojnim znanstvenim interesima, ističu se područja etičkog obrazovanja, kritičkog mišljenja, filozofije s djecom i metodike nastave filozofije. Od 2008. do danas, diljem Hrvatske je održao više od 1000 radionica s ciljem razvoja kritičkog mišljenja kod djece predškolske i osnovnoškolske dobi. Uz sve navedeno Bruno radi kao rock novinar za Soundguardian.com skoro deset godina. Objavio je knjige Kritičko mišljenje u nastavi filozofije, logike i etike, Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo, Umjetnost suhozida, Zadar: Srednja škola Obrovac. (koautor Darko Tokić) i Filozofija – ma što pak je to? 13 priča o antičkim filozofima, Zadar: Udruga Mala filozofija. (koautor Matija Mato Škerbić).

doc. Bruno
Ćurko
EDI MATIĆ

Viktor Mršić
DARKO TOMAŠ/
HANZA MEDIA

Hrvatski učenici na International Philosophy Olympiad – IPO

15. Međunarodna filozofska olimpijada, 2007. Antalya, Turska
  - Luka Lambaša, Gimnazija Antuna Vrančića, Šibenik
  - Ema Menđušić Škugor, Gimnazija Antuna Vrančića, Šibenik
16. Međunarodna filozofska olimpijada, 2008. Iași, Rumunjska
  - Tanja Ježabek, Gimnazija Daruvar
  - Stephanie Strunjak, XVI. gimnazija u Zagrebu, specijalna nagrada
17. Međunarodna filozofska olimpijada, 2009. Helsinki, Finska
  - Mario Klarin Petrina, Gimnazija Vladimira Nazora, Zadar
  - Vedran Mandić, I. Gimnazija, Zagreb
18. Međunarodna filozofska olimpijada, 2010. Atena, Grčka
  - Ana Junaković, Gimnazija Antuna Vrančića, Šibenik
  - Nikolina Budan, Gimnazija Frane Petrića Zadar, počasna medalja
19. Međunarodna filozofska olimpijada, 2011. Beč, Austrija
  - Barbara Šoda, Gimnazija Antuna Vrančića, Šibenik, počasna medalja
  - Luka Mikec, gimnazija Franje Petrića, Zadar, počasna medalja
20. Međunarodna filozofska olimpijada, 2012. Oslo, Norveška
  - Bruno Božić, Srednja škola Petrinja
21. Međunarodna filozofska olimpijada, 2013. Odense, Danska
  - Nikola Cerovac, Gimnazija Antuna Mohorovičića, Rijeka
22. Međunarodna filozofska olimpijada, 2014. Vilnius, Litva
  - Petra Požgaj, Prva gimnazija Varaždin, brončana medalja
  - Ana Bura, Prva riječka hrvatska gimnazija, Rijeka,
23. Međunarodna filozofska olimpijada, 2015. Tartu, Estonija
  - Matija Livić, Prirodoslovna škola Vladimir Prelog
  - Petar Soldo, Klasična gimnazija Zagreb, počasna medalja
24. Međunarodna filozofska olimpijada, 2016. Gent, Belgija
  - Hana Samaržija, Prva sušačka hrvatska gimnazija u Rijeci, srebrna medalja
  - Valentina Runko, Prirodoslovna škola Vladimira Preloga
25. Međunarodna filozofska olimpijada, 2017. Rotterdam, Nizozemska
  - Hrvoje Kožić, V. Gimnazija Zagreb, srebrna medalja
  - Matija Ilišinović, Gimnazija Sisak
26. Međunarodna filozofska olimpijada, 2018. Bar, Crna Gora
  - Ivor Vučemilović Jurić, Prirodoslovna škola Vladimira Preloga
  - Tea Harčević, Srednja škola Petrinja
27. Međunarodna filozofska olimpijada 2019. Rim, Italija
  - Viktor Mršić, Gimnazija Lucijana Vranjanina Zagreb, zlatna medalja
  - Tara Jović, Klasična gimnazija Zagreb

osim zemlje domaćina, koja može sudjelovati u natjecanju s najviše deset natjecatelja.

Natjecatelji za Međunarodnu olimpijadu odabiru se na nacionalnim, odnosno državnim natjecanjima. Upravo je Međunarodna filozofska olimpijada inicirala pokretanje takvih natjecanja u zemljama sudionicima IPO-a (npr. U Nizozemskoj, Srbiji, Crnoj Gori, Nigeriji itd.). Hrvatske kvalifikacije za međunarodnu filozofsku olimpijadu poseban su dio Državnog natjecanja iz filozofije.

Natjecateljski dio IPO-a sastoji se od pisanja filozofskog eseja. Svaki učenik piše esej o jednoj od četiriju zadanih tema. Tema mora biti na jednom službenom jeziku IPO-a (engleski, francuski, njemački i španjolski) te mora sadržavati bilješku o svom izvoru. Učenici moraju svoj esej pisati na jednom od tih triju jezika, ali ne na svome materinskom jeziku. Pisanje eseja traje 4 sa-

ta i piše se na računalu. Imena autora eseja su tajna sve do objave finalnih rezultata. Međunarodni žiri ocjenjuje eseje u dva evaluacijska stupnja. U prvoj evaluaciji biraju se najbolji eseji za drugu evaluaciju, tijekom koje se biraju najbolji od najboljih i upućuju Upravnom odboru na treći, završni evaluacijski stupanj. Članovi FISP-a, UNESCO-a i dva člana međunarodnog IPO žirija čine taj finalni žiri za ocjenu eseja. Oni ne znaju koliko bodova su njima pristigli eseji osvojili u prva dva evaluacijska kruga. Kriteriji evaluacije su: dosljednost, uvjerljivost argumenata, filozofsko znanje, originalnost i povezanost s temom. Svaki voditelj delegacije predlaže po jednu temu, a članovi FISP-a određuju finalne četiri teme. Učenici ne znaju teme do samog početka pisanja eseja. Među temama, po pravilniku, uvijek mora biti jedan citat filozofkinje i jedan citat autora iz

“

Natjecatelji za Međunarodnu olimpijadu odabiru se na nacionalnim, odnosno državnim natjecanjima. Hrvatske kvalifikacije poseban su dio Državnog natjecanja iz filozofije

Azije ili Afrike. Ove, 2019. godine, učenicima su bili ponudene ove četiri teme:

“POLUS: So you'd rather want to suffer what's unjust than do it?”

SOCRATES: For my part, I wouldn't want either, but if it had to be one or the other, I would choose suffering over doing what's unjust.” Plato, Gorgias [469 b-c]

“He who in action sees inaction and action in inaction-- he is wise among men, he is a yogin, and he has accomplished all his work. He whose undertakings are all free from the will of desire, whose works are burned up in the fire of wisdom-- him the wise call a man of learning. Having abandoned attachment to the fruit of works, ever content, without any kind of dependence, he does nothing though he is ever engaged in work.” Bhagavad-Gita [4.18-20]

“The painter who depicts merely by practice and

judgment of the eye, without reason, is like a mirror, that imitates on itself all things in front of it, without knowing them.” Leonardo da Vinci, Codex Atl.

„All readings are also misreadings, re-readings, partial readings, imposed readings, and imagined readings of a text that is originally and finally never simply there. Just as the world is originally fallen apart, the text is always already enmeshed in contending practices and hopes.” Donna J. Haraway, Simians, Cyborgs, and Women: The Reinvention of Nature. New York (NY), Routledge, 1991, p. 123-124.

Esej o citatu

Treba napomenuti kako sudionici ne pišu esej o autoru eseja, već o samom citatu.

Voditelj delegacije, doc. Bruno Čurko, uz veliku pomoć profesora Mislava Kukoča i Hrvatskoga filozofskoga društva priključili su

Hrvatsku ovom najvećem srednjoškolskom natjecanju iz filozofije na svijetu. Odlukom Upravnog odbora Hrvatskoga filozofskog društva i u suradnji s Agencijom za školstvo (danas Agencija za odgoj i obrazovanje), Republika Hrvatska na filozofskoj olimpijadi sudjeluje od 2007. godine, a naši učenici redovito postižu jako dobre rezultate.

Pobjednički je esej laureata Viktora Mršića dostupan na službenim stranicama Olimpijade: <http://ipo2019.sfi.it/292/results.html>. Napomenimo kako postoji samo jedna Međunarodna filozofska olimpijada i samo jedna kategorija, što ovaj uspjeh čini još i većim. Ove, 2019. godine, podijeljene su dvije zlatne medalje (uz Viktora zlatnu medalju osvojila/podijelila je i Ksenija Korotenko iz Rusije), četiri srebrne i sedam brončanih. Uglavnom, naš Viktor dijeli prvo mjesto među 102 učeni-ka iz 50 zemalja svijeta.

POPULARIZACIJA ZNANOSTI

Uspjeh temeljen na znanju, radu i ambiciji

Piše:
TATJANA KLARIĆ BENETA

Svečana dodjela Rektorove nagrade u 350. akademskoj godini, održana je 3. srpnja 2019. godine u prepunoj velikoj dvorani Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. **Damir Boras** uručio je nagrađenim studentima i studenticama Rektorovu nagradu zajedno s predstavnicima njihovih matičnih fakulteta, dok je imena nagrađenih i teme njihovih radova pročitao prorektor za znanost, međuinstitucijsku i međunarodnu suradnju prof. dr. sc. **Miloš Judaš**.

Ukupno je nagrađen 161 rad u pet kategorija: 106 radova u kategoriji za individualni znanstveni i umjetnički rad (jedan ili dva autora), 25 radova u kategoriji za timski znanstveni i umjetnički rad (tri do deset autora), šest radova u kategoriji za "veliki" timski znanstveni i umjetnički rad (više od deset autora), tri rada u kategoriji za posebne natjecateljske uspjehe pojedinaca ili timova i 21 rad u kategoriji za društveno koristan rad u akademskoj i široj zajednici.

Vrhunsko obrazovanje

Prigodom svečanosti, rektor je izdvojio vrhunsko obrazovanje kao prvu misiju Sveučilišta u Zagrebu, koje se ponosi tradicijom dugom 350 godina. Kazao je da studenti Sveučilišta u Zagrebu odlaze s vrhunskim znanjem i sposobnostima te se vrlo br-

Na temelju natječaja, ukupno je nagrađen 161 rad u pet kategorija, a konačnu odluku o dobitnicima donio je rektor Damir Boras

106 nagrada u kategoriji za individualni znanstveni i umjetnički rad jednoga ili dvaju autora
25 nagrada u kategoriji za timski znanstveni i umjetnički rad (tri do deset autora)
6 nagrada u kategoriji za "veliki" timski znanstveni i umjetnički rad (više od deset autora)
3 nagrade u kategoriji za posebne natjecateljske uspjehe pojedinaca ili timova
21 nagrada u kategoriji za društveno koristan rad u akademskoj i široj zajednici

Rektor Boras s nagrađenim studenticama

Svečana dodjela Rektorove nagrade za akademsku godinu 2018./2019.

zo dokažu i istaknu, kako kod domaćih poslodavaca, tako i kod onih u inozemstvu. Rektor je unatoč tome izrazio nadu da će 737 laureata ostati u Hrvatskoj te da će im ova nagrada biti potvrda da se znanje cijeni te im otvoriti vrata u razvijanju karijere u visokom obrazovanju. Podsjetio je i upozorio na nedostatan financiranje Sveučilišta koje je financirano sa samo 50 posto europskoga prosjeka financiranja sveučilišta.

Unatoč tomu, rektor je naglasio da Sveučilište u Zagrebu pruža vrhunsko obrazovanje te postiže puno bolje rezultate od onih koji bi bili očekivani prema takvom financiranju, a također je i jedino hrvatsko sveučilište koje se nalazi na svim ranglistama vrednovanja svjetskih sveučilišta.

U ime nagrađenih studentica zahvalila je studentica Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu **Barbara Šimić**, koja je istaknula zasluge mentora u uspjesima studentica i studenata te je kazala da je trajna formula za uspjeh kombinacija ambicije i rada.

Na temelju Natječaja za dodjelu Rektorove nagrade za akademsku godinu 2018./2019., pravo prijave za Rektorovu nagradu imali su svi studenti preddiplomskih i diplomskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Povjerenstvo za dodjelu Rektorove nagrade pregledalo je i ocijenilo pristiglih 220 radova, nakon čega je rektor dostavio konačni prijedlog nagrađenih. Konačnu odluku o dobitnicima donio je rektor Boras.

FILOZOFSKI FAKULTET U SPLITU

Promocija magistara/magistara edukacije dvopredmetnih studija

Promotori: izv. prof. dr. sc. Gloria Vickov, dekanica, doc. dr. sc. Darko Hren, prodekan za nastavu i studentska pitanja, doc. dr. sc. Gordana Matas, prodekan za znanost i međunarodnu suradnju, doc. dr. sc. Irena Mišurac, prodekanica za financije i poslovanje.

Pedagogija/Filozofija: Alerić Valentina; Hrvatski jezik i književnost/Talijanistika: Alfirević Stela, Amžić Mia, Botić Kristina, Čović Nevena, De Pol Vana, Dundić Sandra, Garbin Kristina, Granić Ivana, Jeličić Tamara, Jukić Josipa, Stipčević Umberta, Šustić Bernarda, Tomić Nevija; **Talijanistika/Povijest umjetnosti:** Anić-Matić Josipa, Čosić Kristina, Martić Nikolina, Šerić Marija; **Anglistika/Pedagogija:** Baltić Anto-

nela, Jerončić Edita, Puljiz Tea, Pušćenik Iva, Ribičić Ana; **Anglistika/Filozofija:** Bandur Edita; **Povijest/Filozofija:** Banovac Ivan, Bodrožić Selak Zvonimir, Jelić Daria, Kosor Anamarija, Kovačević Antonio, Listeš Josko, Radović Milena, Ribičić Jadrana, Vukas Ivan; **Talijanistika/Filozofija:** Baričić Ines, Bubalo Iva, Čurčić Ana, Močan Ela; **Anglistika/Talijanistika:** Barić Mirta, Čilaš Ema, Čapin Mateja, Jurišić-Sokić Katarina, Milišić Ema, Peran Antonela, Štampalija Nikolina, Vukasović Tina, Vukorepa Kristina, Vukušić Martina; **Povijest umjetnosti/Talijanistika:** Barišić Damjana, Juroš Ljubica, Tolić Nina; **Hrvatski jezik i književnost/Filozofija:** Bašić Petra, Jerčić Ivana, Marunić Leona,

Zorica Ana; **Povijest/Povijest umjetnosti:** Berić Mate, Čelić Josipa, Galić Milan, Matulić Nikola, Vladislavić Katarina, Zečić Mia; **Hrvatski jezik i književnost/Pedagogija:** Bosančić Ivana, Guć Karmen, Gudelj Bernarda, Ivić Ivona, Jelaš Josipa, Kapural Ana, Škiljo Martina, Tomelić Sonja, Tošić Karmen, Vranješ Ivana; **Hrvatski jezik i književnost/Anglistika:** Božićković Maja, Frljić Tatjana, Jović Andrea, Rako Marijana, Skočić Ana, Šeput Ivana, Šilović Branimir, Vistić Victoria; **Pedagogija/Hrvatski jezik i književnost:** Budić Josipa; **Anglistika/Povijest umjetnosti:** Bulog Dorja Mandina, Dajak Petra; **Povijest/Anglistika:** Čule Dea; **Povijest umjetnosti/Povijest:** Čapalija Klara; **Talijanistika/Povijest:**

Čuže Kristina, Trogrlić Viktorija; **Talijanistika/Pedagogija:** Gabelica Ana; **Povijest umjetnosti/Pedagogija:** Jukić Katarina; **Povijest umjetnosti/Anglistika:** Kragujević Mia; **Hrvatski jezik i književnost/Povijest umjetnosti:** Kvesić Iva, Matić Gabrijela; **Povijest/Pedagogija:** Martinić Cezar Zoran; **Povijest/Hrvatski jezik i književnost:** Matulić Vinko; **Anglistika/Povijest:** Milašinović Jelena, Tukić Duje; **Povijest umjetnosti/Filozofija:** Pavlic Jarčević Marija; **Hrvatski jezik i književnost/Povijest:** Plazonja Antonio; **Filozofija/Povijest:** Radoš Danica, Rak Ivan; **Anglistika/Hrvatski jezik i književnost:** Šimić Kristina.

Nagrađene magistricice: Andrea Jović i Ivana Vranješ

Promocija magistara sociologije i magistara primarnog obrazovanja Filozofskog fakulteta u Splitu

Promotori: izv. prof. dr. sc. Gloria Vickov, dekanica, doc. dr. sc. Darko Hren, prodekan za nastavu i studentska pitanja, doc. dr. sc. Gordana Matas, prodekan za znanost i međunarodnu suradnju, doc. dr. sc. Irena Mišurac, prodekanica za financije i poslovanje

Sociologija: Antunović Josipa, Bjeliš Lucija, Čurković Maja, Delija Ante, Matković Ivana, Ninčević Antonia, Pehar Ivona, Ujević Anita; **Učiteljski studij:** Avejić Maris, Baketić Petra, Barišić Franka, Bazina Ivan, Braj-

ković Melani, Buljat Matea, Cević Vana, Conar Ružica, Čapin Ivana, Dragobratović Glorija, Ivanović Anamarija, Jenjić Aneta, Jozić Magdalena, Jureta Josipa, Kinčes Katica, Kordić Marijana, Kunjašić Diana, Lacku Tea, Lažeta Marijana, Leho Ivana, Majić Ivana, Marasović Antonija, Milas Ana, Mudrovčić Jelena, Paradžik Mirna, Perkušić Monika, Pleslić Marko, Ružević Dinka, Silić Ana, Stojić Ivana, Šakić Josipa, Šantić Ana, Šipić Luca, Šučur Mara, Šušnjara Katarina, Trče Petra, Ujević Nikolac Kristina, Valenta Ana Katarina, Vlaić Ivana, Zujić Daliborka. **Nagrađena magistrica:** Šipić Luca

STRUČNA RADIONICA U PARKU SKULPTURA ŽELJEZARE SISAK

Studenti iz Italije učili kako se čuvaju skulpture

U okviru međunarodnog projekta Conservation of Art in Public Spaces (CAPuS), u Sisku je održana konzervatorsko-restauratorska radionica na kojoj su sudjelovali studenti Sveučilišta u Torinu

PIŠE ANASTAZIA CAMBI

U Sisku je održana 8. konzervatorsko-restauratorska radionica u Parku skulptura Željezare Sisak (*8th Conservation Workshop in the Sisak Steelworks Sculpture Park*). Program radionice osmislila je i vodila dr. sc. Sagita Mirjam Sunara s Odsjeka za konzervaciju-restauraciju Umjetničke akademije u Splitu, koja slične radionice u Sisku provodi od 2012. godine. Ulogu suvoditelja preuzeo je muzejski restaurator Neven Peko (Gradski muzej Sisak).

Novi konceptualni okvir

Za razliku od dosadašnjih radionica, u kojima su sudjelovali studenti konzervacije-restauracije Umjetničke akademije u Splitu, ova je radionica bila namijenjena studentima Sveučilišta u Torinu. Splitsko i torinsko sveučilište partneri su na međunarodnom projektu *Conservation of Art in Public Spaces* (CAPuS), u okviru kojega je radionica i organizirana. U projektu CAPuS sudjeluje i Gradski muzej Sisak. Ravnatelj te ustanove, mr. sc. Vlatko Čakširan, osigurao je prostor za održavanje predavanja i kombi za prijevoz do Parka skulptura. Radionica se ne bi mogla realizirati bez pomoći Javne vatrogasne postrojbe grada Siska i gradske komunalne službe. Za uspostavu te suradnje zaslužna je dr. sc. Ivana Miletić Čakširan, pročelnica Konzervatorskog odjela u Sisku Ministarstva kulture RH. U radionici je sudjelovalo pet studentica: Anna Collarin, Valeria Gugliermi, Gaia Pachi, Camila Ayelen Restrepo Capera i Cristina Scarro. U Sisak su doputovale u pratnji dr. sc. Moire Bertase, znanstvene istraživačice na

Odjelu za kemiju Sveučilišta u Torinu.

Konzervatorsko-restauratorske radionice u Parku skulptura Željezare Sisak donekad su bile koncipirane tako da su polaznici najveći dio vremena provodili obavljajući praktične zadatke vezane za skulpture. Prošlogodišnja radionica, koja je također bila financirana iz projekta CAPuS i, u nešto manjoj mjeri, sredstvima Sisačko-moslavačke županije, testirala je drukčiji koncept: polovina vremena bila je posvećena praktičnom radu (konkretno, studenti su izrađivali grafičku dokumentaciju za monumentalni reljef Branka Ružića *Vrata* iz 1984. godine), dok je druga polovina bila rezervirana za predavanja, samostalno proučavanje stručne literature, rješavanje problemskih zadataka i stručne obilaski. Pokazalo se da takav konceptualni okvir studentima više odgovara, jer djeluje intelektualno poticajnije i povećava njihovu motivaciju.

Ovogodišnja je radionica stavila još veći naglasak na interaktivne metode poučavanja: program je uključivao veći broj predavanja popraćenih teorijskim raspravama te rješavanje kompleksnih problemskih zadataka u grupi. Bilo je, dakako, i neposrednog rada na skulpturama, no izvođenje konzervatorsko-restauratorskih i sličnih radova nije bio primarni cilj, već je služilo kao didaktički alat. Pojednostavljeno rečeno, radionica nije bila u službi skulptura, već su skulpture bile u službi radionice. Komentari sudionika potvrđuju da je to pravac u kojemu program treba nastaviti razvijati. Krajnji je cilj uključiti radionice u ponudu ljetnih škola Sveučilišta u Splitu i privući više inozemnih studenata.

U okviru 8. radionice te

meljito su i opsežno obrađene teme povijesti Parka skulptura Željezare Sisak i nastojanja da se zbirka fizički sačuva od propadanja, konzervatorskih dilema kod nekih skulptura i problematike održavanja skulptura na otvorenom. Praktični dio radionice uključivao je čišćenje skulptura iz Parka te ure-

đivanje zelenih površina oko njihovih postamenata. Ti su poslovi obavljani uz pomoć djelatnika sisačke tvrtke Komunalac Sisak d.o.o. i Javne vatrogasne postrojbe grada Siska, koja je konzervatorima-restauratorima na raspolaganje stavila dvojicu vatrogasaca – Sinišu Kalaka i Deana Vujanovića – i dva vozila.

Radionica se dotakla i teme demontaže i transporta velikih skulptura te izrade tehničko-grafičke dokumentacije za skulpture na otvorenom. Neven Peko je kroz praktičan rad upoznao studente s uzorkovanjem za ispitivanje sastava premaza na skulpturama i određivanje produkata korozije metala.

Intenzivan program nije studentima ostavljao puno slobodnog vremena, no ipak su uspjeli običi stalni postav Gradskoga muzeja Sisak, utvrdu Stari grad i širu gradsku jezgru. Obilazak je vodio Marijan Bogatić, muzejski edukator Gradskoga muzeja Sisak. Studenti su imali priliku kušati i najdužu štrudlu na svijetu, s kojom je Sisak tih dana ušao u Guinnessovu knjigu rekorda! Prije povratka u Torino proveli su jedan i pol dan u Zagrebu. Tamo su posjetili Muzej suvremene umjetnosti, gdje ih je konzervatorica-restauratorica Ivana Drmić provela kroz Odjel zaštite i restauracije.

Positivni komentari

“Program je bio vrlo stimulativan”, zapisala je jedna studentica u obrascu za evaluaciju radionice. “Kombinacija praktičnih aktivnosti i predavanja omogućila nam je da u svega nekoliko dana dobijemo cjelovitu sliku o problematiki očuvanja metalnih skulptura na otvorenom. Problematski zadaci koje smo rješavali i nastavni materijali omogućili su nam da nadopunimo i unaprijedimo svoje znanje i stručne kompetencije.” U razgovoru s voditeljicom radionice studenti su komentirali da im je ovo iskustvo posvijestilo važnost sagledavanja šire slike, odnosno okruženja u kojemu se umjetničko djelo nalazi, te da ih je priča o istraživanju povijesti skulptura iz Parka motivirala da saznaju nešto više o skulpturama na otvorenom u svojim rodnim mjestima. Studentima se svjedočilo i to što su kroz radionici imali priliku upoznati rad muzejskog restauratora. U muzejima s mješovitim zbirkama, kakav je sisački Gradski muzej, taj je posao vrlo izazovan, jer iziskuje rad na različitim vrstama predmeta, s različitim materijalima, ne nužno onima s kojima se konzervator-restaurator susretao tijekom svog fakultetskog obrazovanja ili postakademskega stažiranja.

Ni skulpture iz Parka, koje imaju status zaštićenog kulturnog dobra, nisu ostavile studente ravnodušnima. Kolumbijka Camila Ayelen Restrepo Capera toliko se oduševila sisačkim skulpturama, da je jednu od njih – reljef *Vrata* autora Branka Ružića – odlučila uzeti za temu seminarskog rada u okviru obveznog predmeta *Progettazione interventi* na 4. godini studija u Torinu.

Vrijedno je spomenuti da će taj Ružićev rad biti središnji eksponat izložbe “Vrata, varijacije”, koja će se u rujnu održati u Slavonskome Brodu, a u listopadu preseliti u Sisak. Ove se godine, naime, obilježava stogodišnjica rođenja tog istaknutog hrvatskog kipara. Na izložbi će biti prikazani svi Ružićevi radovi na temu vrata te edukativno-dokumentarni film o istraživanju sisačkog reljefa i problematiki očuvanja i prezentacije skulptura na otvorenom. Film se financira iz projekta CAPuS, a njegova autorica je Sagita Mirjam Sunara. Ona je, zajedno s Romanom Tekić (Galerija umjetnina grada Slavenskog Broda), i autorica izložbe “Vrata, varijacije”. Likovni postav izložbe osmislio je nagradivani umjetnik Vedran Perković, docent na Odsjeku za slikarstvo splitske Akademije.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
ZAGREB, HORVATOVAC 102A

objavljuje

ISPRAVAK DIJELA NATJEČAJA

objavljenog u Universitasu 29. srpnja 2019. godine:

1. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje **docenta (naslovno zvanje)** iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika kondenzirane tvari (eksperimentalna), bez zasnivanja radnog odnosa, pri Fizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj.
  2. za izbor u znanstveno-nastavno zvanje **docenta (naslovno zvanje)** iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana nuklearna fizika (teorijska), bez zasnivanja radnog odnosa, pri Fizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj
  3. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktoranda iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana nuklearna fizika (eksperimentalna) za rad na HRZZ projektu „Demistificiranje dvočestičnih korelacija u pp sudarima s nadograđenom komorom vremenske projekcije“ na određeno vrijeme u trajanju od tri godine, u punom radnom vremenu, u Zavodu za eksperimentalnu fiziku pri Fizičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj.
  4. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika kondenzirane tvari (eksperimentalna) za rad na hrvatsko – švicarskom SNSF-HRZZ projektu „Educated search for high-temperature superconductivity in novel electronic materials“, na određeno vrijeme u trajanju od tri godine, u punom radnom vremenu, u Zavodu za eksperimentalnu fiziku, pri Fizičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj.
  5. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika elementarnih čestica i polja (teorijska) na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Zavodu za teorijsku fiziku čestica i polja pri Fizičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj.
  6. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika kondenzirane tvari (teorijska), na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Zavodu za teorijsku fiziku kondenzirane tvari pri Fizičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj.
  7. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika elementarnih čestica i polja (teorijska), na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Zavodu za teorijsku fiziku čestica i polja pri Fizičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj.
  8. za izbor u suradničko zvanje **asistenta (naslovno zvanje)** iz područja prirodnih znanosti, polje matematika, na određeno vrijeme u trajanju od tri godine, bez zasnivanja radnog odnosa, pri Fizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj.
  9. za izbor u suradničko zvanje i na razvojno radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje geologija, grana geologija i paleontologija, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Geološko-paleontološkom zavodu pri Geološkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj.
  10. za izbor u suradničko zvanje i na radno mjesto **asistenta** iz područja prirodnih znanosti, polje geologija, grana geologija i paleontologija, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Geološko-paleontološkom zavodu pri Geološkom odsjeku PMF-a – 2 izvršitelja.
- Mijenja se dio teksta natječaja koji se odnosi na rok za dostavu prijave na natječaj na način da umjesto teksta koji glasi:
„Rok za podnošenje prijave na natječaj za točke 1., 2., 3., 4., 8., 9., i 10. je 30 dana, a za točke natječaja 5., 6., 7. 35 dana po objavljivanju natječaja u “Narodnim novinama”.“
Trebalo stajati tekst koji glasi:
„Rok za podnošenje prijave na natječaj za točke 1., 2., 3., 4., 8., 9., i 10. je 30 dana, za točke natječaja 5., i 7. 35 dana, a za točku 6. natječaja 60 dana po objavljivanju natječaja u “Narodnim novinama”.“
Ostali dio natječaja ostaje nepromijenjen.

SJAJAN PROJEKT KOJI GLEDA U BUDUĆNOST

Nije ljetno ako nema Ljetne tvornice znanosti

Ljetna tvornica znanosti je projekt koji obuhvaća znanstvene radionice za djecu i mlade od završenog trećeg razreda osnovne pa sve do kraja srednje škole, u Splitu se održala već 13. put

PIŠE:

JULIANA LANA PRAH

SNIMIO:

**BOŽIDAR VUKIČEVIĆ/
HANZA MEDIA**

Zamislite svijet u kojem desetogodišnjaci kemijaju, osnovnoškolci pokušavaju pronaći poveznicu između matematike i medicine, a srednjoškolci projektiraju svoje vlastite letjelice. Dok je većina učenika uživala na školskim praznicima i odmoru od škole, njih 90-ak je od 29.7. do 4.8. svoje ljetne praznike provelo na Mediteranskom institutu za istraživanje života sudjelujući na Ljetnoj tvornici znanosti.

Ljetna tvornica znanosti je projekt koji obuhvaća znanstvene radionice za djecu i mlade od završenog 3. razreda osnovne škole pa sve do kraja srednje škole, u Splitu se održala 13. put. Ono što Ljetnu tvornicu znanosti čini jedinstvenom i drugačijom od ostalih projekata je način na koji se radi s polaznicima, nema klasičnih predavanja, nema “bubanja” činjenica, sve se svodi na poticanje učenika da sami istražuju, sami pitaju i sami donose zaključke, odnosno pokazuje se uče-

nicima da su zapravo svi oni znanstvenici. Djecu se motivira da sama žele znati zašto i kako, da sama žele isprobati i zaključiti. Na radionicama se radi u malim grupama, do maksimalno 7 polaznika, a svaku radionicu vodi po 2 mentora. Bitno je napomenuti da su sve osobe uključene u Ljetnu tvornicu znanosti volonteri, od organizacije preko mentora, a financiranje projekta odvija se isključivo putem javnih natječaja i preko privatnih donatora. S obzirom da je u Hrvatskoj iznimno teško održati takvu financijsku konstrukciju, ove godine smo odlučili pribjeći javnom pozivu u pomoć i pokrenuli smo crowdfunding kampanju koja je bila vrlo uspješna te bismo ovom prilikom željeli zahvaliti svima koji su nas podržali i putem kampanje, ali i preko donacija i sponzorstava.

Ove godine se u Splitu održalo 13 radionica koje su pokrivale zaista široka područja. Naši najmlađi, 3. i 4. razredi osnovne škole mogli su birati između radionica iz područja kemije i povijesti ili mikrobiologije i povijesti. 5. i 6. razredi na izbor su imali radionicu iz područja kemije, elektrotehnike i biologije, 7. i 8. razredi mogli su birati žele li ići na radionicu koja spaja

Juliana Lana Prah

“

Sve osobe uključene u Ljetnu tvornicu znanosti su volonteri, od organizacije preko mentora, a financiranje projekta odvija se isključivo putem javnih natječaja i preko privatnih donatora

matematiku i medicinu, radionicu izrade videoigara ili radionicu fiziologije čovjeka, dok su naši najstariji polaznici, odnosno srednjoškolci mogli birati između radionice forenzike, izrade letjelice i proučavanja ponašanja riba. Od 13 održanih radionica, 2 su bile na engleskom jeziku i vodili su ih studenti sa Sveučilišta Paris Descartes. Mentori na radionicama su studenti, nastavnici, znanstvenici, doktorandi, profesori na fakultetima koji tjedan dana volontirajući prenose svoje znanje i svoju ljubav prema znanosti na djecu. Jedna od bitnih odlika LJTZ-a je i što daje izvrsnu priliku studentima nastavnčkih smjerova da steknu iskustvo u podučavanju i izgrade prijeko potrebno samopouzdanje koje će im koristiti jednog dana kada diplomiraju i stanu ispred razreda s 20-ak učenika. Uz studente nastavnčkih smjerova, ovo je odlična prilika i za nastavnike koji žele izgrađivati sebe u bolje nastavnike i razvijati koncepte kako približiti možda neko dosadno gradivo djeci, kako učenike još više zainteresirati za pojedino područje jer imaju skupinu na kojoj mogu isprobati i poboljšati već zamišljene koncepte. Također, ovo je izvrsna prilika i za sve ostale koji žele steći iskustvo u edukaciji ili se samo okušati u radu s djecom i podučavanju te naučiti kako se prilagoditi određenoj publici što je jako važno kada se govori o približavanju znanosti javnosti.

Zadnji dan radionica rezerviran je znanstveni sajam na kojem polaznici samostalno prikazuju roditeljima, prija-

Mourden Bari i Kelly Gibbs, radionica videoigre

Radionica o povijesnim otkrićima

Radionica o aerodinamici

Radionica CheminST

Radionica o aerodinamici

Radionica iz područja Zadrži misao a ne dah

teljima i ostalim posjetiteljima što su naučili tijekom tjedan dana. To je njihov dan, dan kada oni vladaju, dan kada njihovo znanje vlada. Dan kada mentori stoje sa strane i pucaju od ponosa slušajući kako su djeca u tih tjedan dana usvojila koncepte s kojima su se možda čak i oni sami mučili puno puno duže.

Na Ljetnoj tvornici znanosti, možete nam se priključiti i vi. Sve što trebate za postati mentor na LJTZ-u je ideja što želite raditi na radionicama, mi smo tu da vam pomogne-

“

Jedna od bitnih odlika LJTZ-a je i što daje izvrsnu priliku studentima nastavničkih smjerova da steknu iskustvo u podučavanju i izgrade samopouzdanje

mo s ostalim. Nije bitno jeste li student, nastavnik, profesor ili osoba iz industrije, bitno je samo da želite tjedan dana tijekom ljeta iskoristiti volontirajući i prenoseći svoje znanje i ljubav prema određenom području na djecu. Nije bitno imate li iskustva ili nemate, najbitnija je volja.

Jednom je jedna naša polaznica rekla da nije ljeeto ako nema LJTZ-a, mi se u potpunosti slažemo i nadamo da se vidimo i dogodine s još više djece željne znanja, i novih i zanimljivih radionica.

SVEUČILIŠTE U SPLITU, FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE, OBJAVLJUJE NATJEČAJ

Za izbor:

- jednog asistenta-doktoranda za rad na projektu Hrvatske zaklade za znanost "Internet stvari: istraživanja i primjene" na određeno vrijeme; Pristupnici koji se javljaju na natječaj moraju pored uvjeta navedenih u natječaju, ispunjavati i opće uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14-Odluka USRH, 60/15 i 131/17) i uvjete iz Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastave i stručne djelatnosti (NN 106/06) odnosno Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno stručne djelatnosti (NN 122/17) te su o svemu dužni dostaviti odgovarajuće dokaze.

Pristupnici uz potpisanu prijavu prilažu: životopis, dokaz o državljanstvu, a strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika C2 razina, dokaz o odgovarajućoj stručnoj spremi iz koje se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje i radno mjesto, bibliografiju te podatke o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti (životopis te bibliografiju s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti, potrebno je dostaviti i na CD-u), dokaz o navedenim poželjnim iskustvima u radu.

Ako su pristupnici kvalifikaciju stekli u inozemstvu trebaju dostaviti rješenje o priznavanju inozemne visokoškolske kvalifikacije, a strani državljani trebaju dostaviti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredno znanje).

Pristupnici prema posebnim propisima ostvaruju pravo prednosti, moraju se u prijavi pozvati na to pravo, odnosno uz prijavu priložiti svu propisanu dokumentaciju prema posebnom zakonu.

Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju sukladno posebnim propisima dužni su se u prijavi na natječaj pozvati na to pravo te imaju prednost u odnosu na ostale kandidate samo pod jednakim uvjetima utvrđenim natječajem, a na temelju uredne, potpune i pravovremene prijave na natječaj. Za pristupnike koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju temeljem odredbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN 121/17), popis potrebne dokumentacije dostupan je na poveznici <https://branielji.gov.hr//zaposljavanje-843/843>.

Sve zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će podnositelji takvih prijava naknadno biti pozvani da dopune prijave. Isprave se prilažu u neovjerenoj preslici, a pri izboru kandidat će priložiti izvornik.

Prijavom na natječaj, pristupnici natječaja su suglasni da Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu može prikupljati, koristiti i dalje obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Natječaj traje 30 dana od dana objave u Narodnim novinama. Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova N.N. 69/17.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni pismenim putem.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, Ruđera Boškovića 32., 21000 Split.

SVEUČILIŠTE U SPLITU PRAVNI FAKULTET

OBJAVLJUJE NATJEČAJ ZA IZBOR

- Jednog suradnika u suradničko zvanje i na radno mjesto asistenta u području društvenih znanosti, znanstveno polje pravo, za znanstvenu granu upravno pravo i uprava, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu, na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

UVJETI: Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/2003, 105/2004, 174/2004, 46/2007, 45/2009, 63/2011, 94/2013, 139/2013, 101/2014, 60/2015 i 131/2017) i Pravilnikom o kriterijima za izbor asistenata Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu. PRIJAVA NA NATJEČAJ SADRŽAVATI: dokaz o ispunjavanju uvjeta, životopis (Europass CV), bibliografiju s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti, domovnicu ili dokaz o državljanstvu neke druge države, te za strane državljane dokaz o poznavanju hrvatskog jezika.

Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju u skladu s čl. 102. i 103. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. 121/17), imaju prednost u odnosu na ostale pristupnike samo pod jednakim uvjetima i dužni su priložiti, osim dokaza o ispunjavanju traženih uvjeta, i sve potrebne dokaze iz čl. 103. stavak 1. dostupne na poveznici Ministarstva hrvatskih branitelja <https://branielji.gov.hr/zaposljavanje-843/843>.

Podnošenjem prijave na natječaj, pristupnici su izričito suglasni da Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu kao voditelj zbirke osobnih podataka može prikupljati, koristiti i dalje obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno odredbama Zakona o provedbi Uredbe o zaštiti osobnih podataka (Narodne novine, br. 42/2018). Prijave s potrebnom natječajnom dokumentacijom podnose se Dekanatu Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, Domovinskog rata 8, 21 000 Split, u roku od 30 dana od objave natječaja u „Narodnim novinama“.

Nepotpune i nepravovremene prijave neće se razmatrati.

Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola.

U POVODU 25 GODINA STUDIJA KROATISTIKE NA SVEUČILIŠTU U KATOVICAMA

Lijepa hrvatska priča izvan Republike Hrvatske

Pišu JOSIP LASIĆ I TEA-TEREZA VIDOVIĆ SCHREIBER

Jedan od svijetlih primjera raširenoga hrvatskoga duha unutar Europske Unije zasigurno je studij hrvatskoga jezika i književnosti na Šleskome sveučilištu u poljskim Katovicama. O toj se temi kod nas slabo i malo zna, a svakako joj valja pridati pozornost jer je šleska kroatistika utemeljena sveučilišnim odlukama još u svibnju 1992. godine, a prvi je lektor hrvatskoga jezika Zoran Bundyk stupio na dužnost u listopadu iste godine. Ovoga će tako listopada krenuti dvadeset i sedma generacija bruća, poljskih studenata kroatistike.

Kroatistika je na poljskim sveučilištima možda najbolje pozicionirana od svih kroatističkih sveučilišnih programa u Europi i svijetu. Dokaz tomu je činjenica kako se hrvatski jezik i književnost mogu studirati na pet poljskih sveučilišta. Uz Katowice u Gdanjsku, Varšavi, Poznanju i Krakovu te od sljedeće akademske godine i na sveučilištu u Wrocławu gdje je donedavno tradicionalno dominirala srpska filologija.

Ugledna hrvatska polonistica, profesorica sa zagrebačkoga Filozofskoga fakulteta Ivana Vidović Bolt najbolji je sugovornik za dati širu sliku o kroatistici na prostoru Republike Poljske.

‘Suradnja s poljskim kolegama od početka devedesetih prošloga stoljeća snažna je i iznimno uspješna’, odmah naglašava profesorica. Prisjeća se tako početaka suradnje za što zahvale pripadaju pokojnom profesoru Marku Samarđiji i profesorima Ivi Pranjkoviću i Emilu Tokarzu, tadašnjem ravnatelju Instituta za slavistiku na Šleskome sveučilištu u Katovicama.

Kao početak mogla bi se uzeti godina 1994. kada je lektor Zoran Bundyk organizirao studijsko putovanje po Hrvatskoj za studente prve generacije studenata kroatistike. Bilo je to vrijeme od iznimna značaja za promidžbu hrvatske humanističke znanosti u Europi, a poljski su kolege bili ti koji su se svojim radom aktivno uključili u proučavanje i promociju hrvatskoga jezika, književnosti i kulture. Stoga svakako treba istaknuti doprinos kolegica Krystyne Pieniażek Marković, kolega Roberta Bonkowskoga i Leszeka Małczaka, koji su odradili veliki znanstveni posao u pozicioniranju kroatistike u poljskome akademskome okruženju. Suradnja je bila vidljiva u nizu objavljenih članaka, lekturama i korekturama napisanih radova na poljskome i hrvatskome jeziku, a možda najznačajnije kroz zajednički rad na Prvoj poljskoj prevoditeljskoj radionici unutar Zagre-

Kroatistika je na poljskim sveučilištima možda najbolje pozicionirana od svih kroatističkih sveučilišnih programa u Europi i svijetu. Dokaz tomu je činjenica kako se hrvatski jezik i književnost mogu studirati na pet sveučilišta - uz Katowice u Gdanjsku, Varšavi, Poznanju i Krakovu, a od iduće akademske godine i u Wrocławu

Otvaranje konferencije

bačke slavističke škole u Dubrovniku 2005. godine. Unutar je nje prevedena na poljski jezik knjiga Trajekt Miroslava Mićanovića. Do današnjih dana suradnja je neprekidna i, kako zaključuje profesorica Vidović Bolt, jasno je da će ta suradnja s Poljacima jačati i u vremenima koja dolaze.

Kroatistička rijeka

A kako je to bilo na samim početcima i kako je tekla ta kroatistička rijeka u Katovicama. Godina je 1992. i Republika Hrvatska proživljava najteže razdoblje svoje povijesti, rat bijesni i u tome strašnome času, na mjestu nekadašnje jugoslavistike koja je postojala od 1975. godine pokrenut je studij kroatistike u Poljskoj. Od samoga početka kroatistika njegovala izuzetno dobre odnose s Republikom Hrvatskom. Od te se 1992. pa do danas na Šleskome sveučilištu izmijenilo jedanaest (11) lektora delegiranih iz hrvatskoga Ministarstva znanosti koji su, svatko na svoj način, doprinijeli razvoju studijskoga programa kroatistike. Bili su to redom: Zoran Bundyk (1992–1996), Ivanka Zdrilić (ak. god. 1996/1997), Gordana Bolf (1997–1999), Andrea Tuma (1999–2002), Staša Skenžić (2002–2005), Mario Berečić (2005–2008), Irena Balen Gorišek (ak. god. 2008/2009), Ivana Fakac (2009–2012), Robert Bebek (2012–2014), Petra Gve-

MONODRAMA ‘BOBOČKA’

Ecija Ojdanić, hrvatska glumica kazališta Moruzgva

Bila mi je iznimna čast igrati svoju monodramu ‘Bobočka’ pred studentima slavistike u Katovicama. To je za mene jedinstveno iskustvo. Studenti fantastično vladaju hrvatskim jezikom, vrlo su dobro pratili predstavu na više razina, kako lingvistički, tako i emotivno. Zaista je to bio jedan praznik za mene i potvrda da je gluma fantastičan posao koji donosi susrete s tako nevjerojatnim ljudima. Isto tako moram pohvaliti i profesore koji očigledno jako vrijedno, dobro, uspješno i motivirajuće rade sa svojim studentima. Veselim se i novim susretima!

Predstava Ecije Ojdanić

rić-Katana (2014–2017) i od ak. god. 2017/2018 Ivana Čagalj.

Upravo su hrvatski lektori ti koji su možda najveći teret organizacije i provedbe kroatističkoga programa iznijeli kroz sve ove godine te im ovim putem valja još jednom izraziti zahvalnost za marljiv i predan kroatistički rad.

U današnjemu studijskome programu kroatistike na Šleskome sveučilištu u Katovicama najzastupljenije su lektorske vježbe, izvode ih izvorni govornici (ugovorni lektori), ali su također zastupljeni i predmeti iz znanosti o književnosti, povijesti i kulturi Hrvatske. Zadnjih je godina poseban naglasak na predmetima iz područja književnoga prevodenja. Uz istraživačko-didaktičku djelatnost, podupire se kroz niz projektnih i sufinanciranih programa razvoj dobrih odnosa s Hrvatskom, potiče se predstavljajući i popularizacija hrvatskih znanstvenih i kulturnih dostignuća. Tako se primjerice svake godine organiziraju i provode sada već ustaljeni Dani hrvatske kulture, najčešće sredinom proljeća, a kroz sedmodnevni se aktivan program predstavlja široj javnosti niz aspekata hrvatske kulture, organiziraju se gostovanja pisaca i pjesnika, predstavljaju se najnoviji književni prijevodi, organizira se otvoreni dan za sve zaljubljenike u Hrvatsku, dan kuhanja i pripremanja

hrvatske tradicionalne hrane i niz drugih aktivnih sadržaja kojima se dodatno potiče šira poljska javnost na dodatno jačanje dobrih postojećih odnosa između Hrvata i Poljaka. Svakako da u tome dijelu promidžbe i organizacije takvih aktivnosti pomaže i hrvatsko veleposlanstvo svojom potporom.

Središnje događanje vezano je uz obilježavanje jubileja. Od 7. do 10. svibnja održana je međunarodna znanstvena konferencija zanimljiva naslova Periferno u hrvatskom jeziku, književnosti i kulturi. U trodnevnome je radu sudjelovalo sto deset (110) izlagača s devedeset i šest (96) izloženih referata. Te impozantne brojke govore o značaju koji je do današnjih dana zadržala šleska kroatistika. Od velikoga broja sudionika konferencije valja istaknuti kako je velik broj njih stigao iz Republike Hrvatske kako bi osobno uveličali značajan jubilej. Predstavili su svojim radovima niz područja hrvatske kulture – od povijesti, arheologije, jezika, književnosti, najnovijega umjetničkoga stvaralaštva pa do kulturne svakodnevice hrvatskoga društva. Teško bi bilo sada nabrojati na koje se sve teme raspravljalo u danima održavanja konferencije te će stoga biti zanimljivo predstaviti zbornike konferencije (kojih će biti nekoliko) s pisanim radovima sudionika.

Kroatistička su zbivanja na Šleskome sveučilištu završena 4. lipnja gostovanjem zagrebačkoga kazališta Moruzgva i njihovom izvedbom popularnoga komada Bobočka ili drugih sto stranica Filipa Latinoviča. Značaj je ove dramske izvedbe bio višestruk jer su brojni Poljaci imali priliku vidjeti i čuti hrvatski dramski komad, a šleski su studenti kroatistike mogli razgovarati s poznatom glumicom Ecijom Ojdanić i redateljem Robertom Orhelom. Iznimno je stoga važno istaknuti da su studentice pete godine kroatistike prevele poljsku adaptaciju Bobočke za domaću publiku.

Riječ znanstvenika

A kako su hrvatski znanstvenici, sudionici konferencije Periferno u hrvatskome jeziku, književnosti i kulturi doživjeli boravak i rad u Katovicama donosimo u nizu pristiglih komentara s različitih strana. Ostavljamo stoga prostor na kraju sudionicima velike proslave uspješnoga rada kroatistike u Katovicama kako bismo prenijeli dio doživljenoga iskustva s ovoga važnoga jubileja – četvrt stoljeće kroatistike u poljskim Katovicama:

Zrinka Jelaska, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
‘Skup je bio izuzetno poticajan, začudujućom šarolikosti te dubinom tema i pristupa koje su bile uokvirene neobičajenim naslovom. Posebno

Studentski štand

Tomislav Vidošević, veleposlanik RH

Leszek Malczak, organizator

Zoran Bundyk, prvi lektor hrvatskoga jezika

mi se sviđelo što je bilo toliko kroatista s različitih sveučilišta.

Vanda Babić, Odjel za kroatistiku Sveučilišta u Zadru
 -'Sretna sam što sam bila sudionikom velike proslave u lijepim Katovicama, okupane pozitivnom energijom koja nas je povezala još jače i pokazala nam koliko nas ima, koliko smo bliski u svojim različitostima, a opet povezani strukom, jezikom i književnošću.'

Sanja Vulić, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu
 -'Osobito se rado sjećam vedroga i srdačnoga ozračja u službenom i neslužbenom dijelu znanstvenoga skupa. Čestitke upućujem još jednom i želim puno uspjeha u daljnjem radu ove jake i važne kroatistike u Europskoj Uniji.'

Ivana Prijatelj Pavičić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

-'Bila mi je čast što sam imala prilike sudjelovati na skupu mada po struci nisam kroatist, nego povjesničar umjetnosti.'

Držim da posebno priznanje treba odati kolegama s Instituta za slavensku filologiju Filološkog fakulteta šleskog sveučilišta u Sosnowiecu, uglednom profesoru Leszku Malczaku, međunarodno priznatom, neumornom istraživaču hrvatske književnosti i kulture i lektorici Ivani Čagalj, na sjajno odrađenom organizatorskom radu.

Luka Budak, Mcquarie University Sydney, Australija

-'Znao sam već dugi niz godina da su Poljaci iznimno vrijedni i aktivni u proučavanju i poučavanju kroatističkih sadržaja. Imao sam čast i priliku svjedočiti njihovome znanstvenome prinosu u razvoju kroatistike na europskome prostoru još u travnju 2008. godine kada smo se na otoku Braču okupili na velikome okruglom stolu o hrvatskim studijima u svijetu. Sudjelovanje na katovičkoj konferenciji dalo je novi pečat i novosvijetlo za budućnost kroatističkih studija u Europi, a time i u svijetu.'

Gordana Galić Kakkonen,

Ivana Vidović Bolt

Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

-'Sudjelovanje na konferenciji pretvorilo se u prvazrednu znanstvenu i društveno-kulturnu poslasticu. Osim izvrsno pogodne teme koja je sudionicima otvorila nove perspektive i pružila obilje dosad nepoznatih i zanimljivih informacija o pojavama i osobama „s margine“, konferencija je bila besprijekorno organizi-

rana u visoko funkcionalnom i estetski ugodnom prostoru.'

Na otvaranju konferencije biranim su se riječima sudionicima obratili brojni uglednici i osobe zaslužne za pokretanje kroatističkih studija, od rektora Šleskog sveučilišta u Katovicama prof. Tomasza Pietrzykowskog, osnivača kroatistike prof. Emila Tokarza do veleposlanika Republike Hrvatske u Poljskoj g. Tomisla-

va Vidoševića. Ono što posebno veseli jest činjenica da su se pozivu odazvali ne samo znanstvenici s hrvatskih sveučilišta i drugih znanstvenih institucija koje djeluju u Hrvatskoj, nego i oni koji dolaze s inozemnih slavistika, što znači da je ustrajan rad šleske kroatistike tijekom njezinih prvih 25 godina itekako zapažen i cijenjen.

Atmosfera je bila ugodna i poticajna, a organizacija besprijekorna, s obzirom na značajan broj sudionika. Bilo je lijepo susresti toliko kolega i kolegica –kroatista na jednom mjestu, osobito u inozemstvu, što je prava rijetkost. Katowice su me (prvi put sam bila u tom gradu) ugodno iznenadile. Iako je raspored bio vrlo gust, ostalo je ipak nešto vremena i za razgledavanje grada i posjet izvrsnom Muzeju Šleske. Druženja na zajedničkim večerama također su pridonijeli dobroj atmosferi. Bila su to tri, i u intelektualnom i u društvenom i u kulturnom smislu, sjajna dana, na čemu smo zahvalni organizatorima,

a posebno treba pohvaliti entuzijazam domaćina kojim sve ove godine strpljivo i predano rade na razvoju kroatističkih studija, što nas je u konačnici i okupilo na konferenciji prigodom obilježavanja četvrt stoljeća studija kroatistike u Katowicama.

Tanja Kušović, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

-'Kvalitetno i zanimljivo organiziran skup, po mjeri čovjeka i znanstvenika. Spoj kulture, znanosti, jezika: hrvatskog i poljskog. Bez obzira na to što je u naslovu skupa riječ "periferija", nipošto nije riječ o znanjima koja su udaljena od središta. A velika je ljepota u upoznavanju novih ljudi, krajljika, urbanistike i kulture Poljske. Moj prvi posjet Poljskoj i Katovicama je iznimno pozitivan i s velikim oduševljenjem govorim o njemu svojoj okolini.'

Tea Rogić Musa, Leksikografski zavod Miroslav Krleža

Studentski hrvatski štand na konferenciji

➤ nastavak sa str. 15

–Tema perifernoga u hrvatskoj književnosti i kulturi, u svojoj površinskoj najavi, imala je naznake metajezicne metafore za kroatističku konferenciju u Katovicama: s nakanom da se pozabavi perifernim aspektima u perifernom kroatističkom području u sastavu ionako perifernih humanističkih znanosti, na periferiji kroatocentričnoga svijeta, prijetilo joj je da se postovjeti sa svojim književnim pojmom. No, kao i svaka prava metafora, pokazala je da se sve bitno skriva u naoko perifernom, omogućujući ‘vrsonoćom koncepcije, organizacije i dosadašnjega učinka’ koncentraciju kroatističkoga, dijelom i polonističkoga, spoznajnoga uvida koji osporava svaku perifernost, učvršćujući Sveučilište u Katovicama u njegovu znanstveno neupitnu statusu na kroatističkom horizontu’.

Anamaria Sabatini, Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu

–Lingvistički i kulturno-književni aspekti kroatističkog kongresa uz obilježavanje 25 godina kroatistike u predivnim Katovicama rasvijetlile su i afirmirale periferne dimenzije tema znanstvenoga promišljanja o kulturi i jeziku. Osobito raduje da se spomenuta razmišljanja kreću na razini putokaza tješnje suradnje hrvatskih i poljskih znanstvenika.

U iskrenoj nadi da će ovakvi susreti prerasti u tradiciju kongresne suradnje ističem kako je tematika odabranih lingvističkih i kulturno-književnih prikaza sublimirala periferne društvene fenomene u vizuri globalnog europskog povezivanja na znanstvenoj osnovici. Osobito valja istaknuti entuzijazam organizatora koji je koordinirajući stručnjake iz raznih sfera postigao da se različiti znanstveni pristupi harmoniziraju u cjelini kongresnog sadržaja i programa’.

Nikola Sunara, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu
–Početkom je svibnja održan znanstveni skup Periferno u hrvatskom jeziku, književnosti i kulturi na kojem se okupio velik broj kroatista iz različitih krajeva Europe i svijeta. Skup je organiziran povodom 25-te obljetnice osnutka kroatisti-

ke na Šleskome sveučilištu, a mjesto održavanja bili su lijepe i modernizirane Sveučilišna knjižnica Šleskog sveučilišta u Katovicama i Filološki fakultet u obližnjemu Sosnoviciu. U dvije sekcije, jezičnoj i književno-kulturnoj, predstavljeni su brojni zanimljivi radovi koji su svjedočili predanom radu kroatista, kako u domovini tako i u inozemstvu. Ljubazni domaćini pobrinuli su se da se osjećamo dobrodošli i pružili su nam izvrsne uvjete za rad. Upoznali su nas bogatom kulturom i poviješću svoga užega i širega zavičaja te radom svoje ustanove. Koristim ovu priliku da kolegicama i kolegama koji su organizirali ovo okupljanje zahvalim na uloženom trudu te da im čestitam 25 godina uspješnog i plodonosnog rada!’

Tea-Tereza Vidović Schreiber, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

–Rubno, periferno, nešto do čega je teško doći... Prostor u koji je moguće ući čak i u izolaciju u mišljenjima na različitim umjetničkim i znanstvenim disciplinama. No, upravo ta, izdvojenost, (često nužna za stvaralački čin), često nije kraj već početak nečega novoga. U prilog tomu, svjedoči otvaranje ove konferencije s velikim brojem izlagača iz različitih sredina (kako prostornih tako i znanstvenih) na temi Periferno u hrvatskom jeziku književnosti i kulturi. Dakle, mnoga znanstvena argumentirana izlaganja i aktualna pitanja rastvorila su nove zanosne istraživačke horizonte na ovoj vrlo delikatnoj temi, a ‘...probudeni putovi budno su se propeli’ (Timateuš Karpovič).

Kada je riječ o rubnim usmenoknjiževnim oblicima u Splitu, što je bila ujedno i tema mojega izlaganja, grafite se i priče iz svakodnevlja će-

“

Bez energije prof. Malczaka i siline znanstvenih emocija, koje on gaji prema hrvatskim temama, sasvim je sigurno da konferencije ne bi bilo u tako velikom obimu

sto promatra kao književne proizvode koji se stilski (dijelom) oslanjaju na usmenu književnost, intrigiraju nas kao pojavnost i u vremenu kojem pripadamo. Stoga zahvalu upućujem mojim studenticama i studentima, koji su mi donosili nove zapise, a koji će, nadam se i vjerujem, biti i objavljeni u skoro vrijeme.

Na samom kraju, sve pohvale kolegama u Poljskoj i našoj mladoj pjesnikinji i znanstvenici Ivani Čagalj na odličnoj organizaciji. Svim sudionicima zahvalna sam na lijepome svibanjskome katovičkome druženju. Zaista, koliko god bio znanosti i umjetnosti predan, ‘ni jedan čovjek nije otok’ (John Donne)’.

Josip Lasić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

–Svojim sam dosadašnjim znanstvenim i stručnim radom već desetljeće i pol u stalnome kontaktu i izvrsnoj suradnji s poljskim kolegama kroatistima. Uvijek s radošću kolegicama i kolegama pričam prva iskustva iz uspostavljene suradnje, a bilo je to sada već davne 2004. godine na početku mojega lektorskoga staža. Uistinu su to iskustva koja želim da se u poslovnome i privatnome dijelu života dogode svima. Teško je u nekoliko rečenica sve preporučiti, a ova je konferencija u Katovicama samo potvrda da kroatistika na poljskim sveučilištima ima svoju svijetlu budućnost. Posebno bih istaknuo spiritusa svih ovih događanja, našega dragoga kolegu, vrsnoga kroatistu prof. dr. Leszeka Malczaka. Bez njegove energije i siline znanstvenih emocija koje gaji prema hrvatskim temama sigurno je da konferencija ne bi bila u ovolikome obimu. Ništa manji nije doprinos ni naše drage lektorice Ivane Čagalj. Svaka im čast na organizaciji i svibanjskome okupljanju u Katovicama i za kraj – nek’ nam živi šleska kroatistika barem još 100 godina!’

Da ostane u trajnome zapisu, glavni su i odgovorni ‘krivci’ okupljanja u Katovicama prof. Leszek Malczak i tajnica organizacije, inače lektorica hrvatskoga jezika, Ivana Čagalj. Dokazali su kako kroatistika živi i kako će još dugo živjeti u srcu Europske unije, gdje joj je unatoč nizu polemika i opiranja, prirodno i kulturnološko sjedište.

SVEUČILIŠNA GALERIJA ‘VASKO LIPOVAC’ U 2019. GODINI

Iznimno bogata kulturna aktivnost

U osam ovogodišnjih mjeseci ukupno je otvoreno i postavljeno devet izložbi i održano 6 koncerata, ne računajući solističke nastupe studenata

Piše
HELENA TRZE JAKELIĆ

Bogata kulturna aktivnost u Sveučilišnoj galeriji ‘Vasko Lipovac’ u proteklih osam mjeseci ove godine donijela je niz izložbi, kulturnih suradnji, edukativnih programa, koncerata...

Rezimirajući protekle mjeseci, ukupno je otvoreno i postavljeno devet izložbi, a održano 6 koncerata, ne računajući solističke nastupe naših studenata koji su se predstavljali prilikom otvorenja izložbi.

Početak godine startao je s manifestacijom Noći muzeja prvim danom veljače, gdje smo ostvarili suradnju s Muzejom grada Bjelovara. Suradnja je realizirana izložbom fotografija nagrađenog autora Tihomira Pintera. Retrospektivna izložba fotografija bila je postavljena na oba kata galerije. U sklopu manifestacije održana je petosatna besplatna grafička radionica namijenjena djeci nižih razreda osnovne škole. Za tu priliku slikar i grafičar Dalibor Lovrić, voditelj radionice, za knjižnicu i polaznike izradio je original grafiku ‘Sove’ koja je nakon održane radionice bila svečano uručena našim malim polaznicima. Još jedna dvodnevna grafička radionica namijenjena učenicima srednjih škola, kao i građanima zainteresiranim za medij grafike, održana je u sklopu Festivala znanosti pod istim mentorstvom.

Restovičeva izložba

Institucionalna suradnja ostvarena je i s Muzejom Domovinskog rata. Dok muzej čeka svoj izlagački prostor, čast nam je bila biti dio potpore njihovoj izložbi ‘Heroinu u ratu, hrvatski ponos u miru’. Izložbeni postav sastojao se od 63 ratna predmeta pokojnog Gorana Kliškića koje je Muzeju Domovinskog rata, kao prvu donaciju, dao Goranov otac, operni prvak Ratomir Kliškić, kao i 25 fotografija koje su muzeju ustupili njegovi suborci, koji su zajedno s ocem i otvorili izložbu.

U istome mjesecu otvorena je posebna izložba i predstavljena monografija splitskog slikara Velebita Re-

stovića. Izložba koja je bila postavljena manja je retrospektiva koja donosi izbor od 28 Restovičevih djela nastalih u razdoblju od sredine sedamdesetih do danas, a posebnost ove izložbe je što do sada ovakvu samostalnu izložbu Restović nije imao u svom gradu. Poštovanje i ugled koji Restović ima potvrdili su svojim dolaskom brojni uvaženi kolege sa splitske likovne scene (J. Botteri Dini, P. Jakelić, K. Hraste, S. Ivanišević i drugi). Za monografiju je zaslužan autor Igor Brešan, koji i ovom izložbom priziva splitske slikare koji su svojedobno zadužili kulturni život, a u posljednje su vrijeme pomalo zaboravljeni. Izložbu je otvorio rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Dragan Ljutić.

Suradnja s Igorom Brešanom je ostvarena i na izložbi ‘Iza vidljivog’ riječkih akademskih umjetnica, kiparice Ljiljane Barković i slikarice, grafičarke Tihane Karlović, u lipnju.

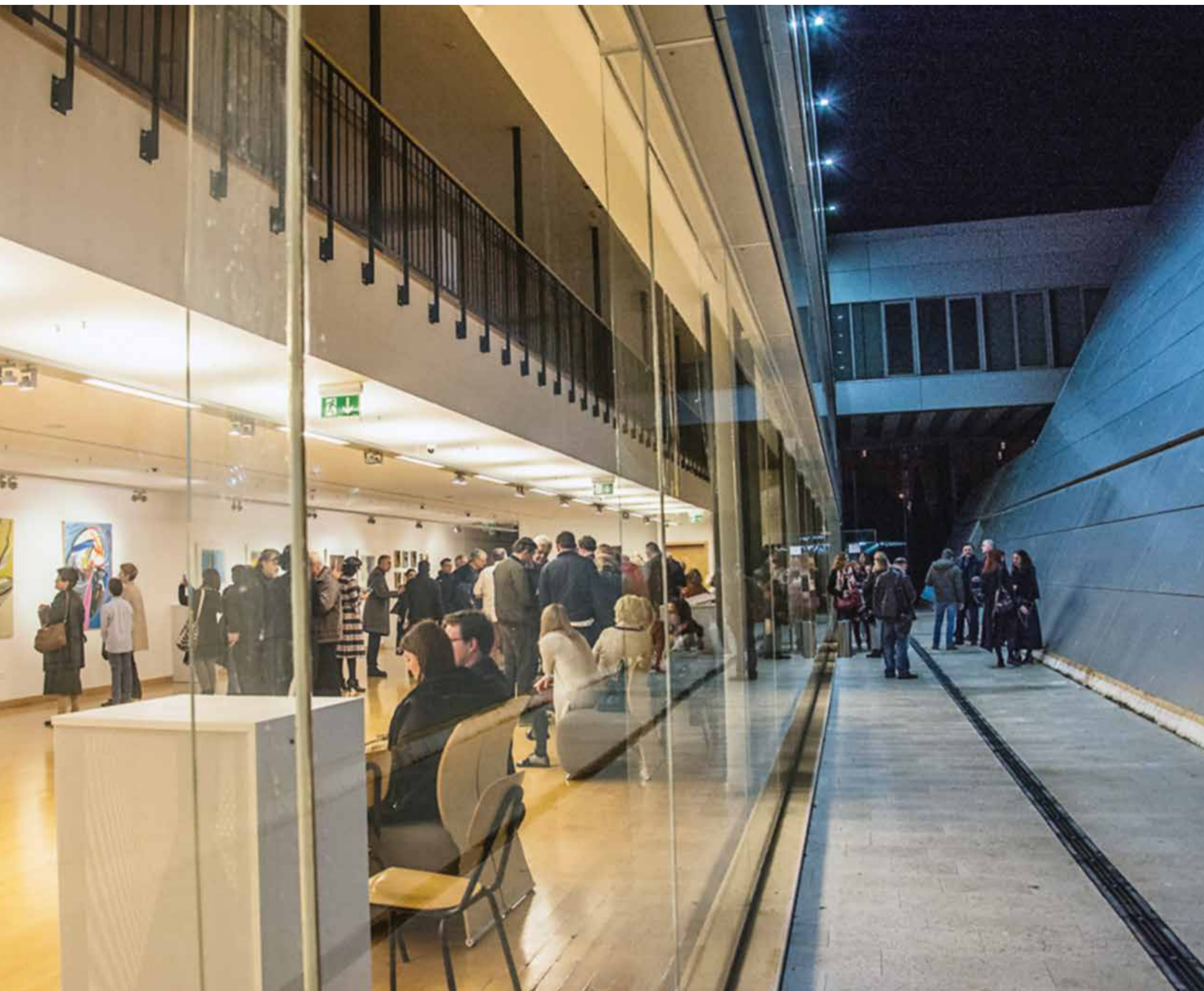
Izložba se bavi osobnim, intimnim prostorom dviju umjetnica. Ljiljana staklom kao materijalom reducira likovni jezik na transparentnost koju lomi te time dopušta materijalu da u interakciji s okolinom stvori nove forme. Njezini objekti od promatrača traže duže promatranje, čime stalnom promjenom kuta gledanja mijenjaju sebe. Tihana se bavi grafikom i umjetničkim knjigama – objektima, a posjetitelji su mogli vidjeti i nagrađenu umjetničku knjigu za koju je dobila otkupnu nagradu žirija W. Kozatsky za grafiku u Beču ove godine. Još jedna riječka autorica, slikarica Dijana Lukić izlagala je u našoj galeriji u svibnju. Izložba ‘20 selfija Dijane L.’, otvorena je u društvu autorice, a posjetitelji su mogli upoznati autoricu kroz radove – reprezentativne autorportrete izvedene u tehnici ulja na platnu. Kustosica ove izložbe je Zlata Tomljenović.

Od studentskih izložbi važno je spomenuti izložbu ‘Mogućnosti boje’ koja je otvorena u sklopu Festivala znanosti. Postav izložbe odabir je studentskih radova Odsjeka za slikarstvo Umjetničke akademije u

Grafička radionica

Splitu, nastalih pod mentorstvom profesora Odsjeka za slikarstvo. Studentsku izložbu radova uz nazočnost studenata predstavio je pročelnik slikarskog Odsjeka za slikarstvo prof. **Viktor Popović** uz profesora **Vedrana Perkova**, dok je kustoski posao obavio **Božo Kesić**, koji je otvorio izložbu. Druga studentska izložba je godišnja izložba studentskih radova Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije, postavljena krajem lipnja. Uz nazočne studente i doc. art. **Dinka Peračića**, izložbu je otvorio prof. art. **Neno Kezić** - prodekan za studije arhitekture i urbanizma. Uz studentsku izložbu dr. sc. **Sanja Matijević Barčot** predstavila je Godišnjak studija arhitekture i urbanizma 2017./2018.

Glazbena suradnja

Osim u izložbenim aktivnostima, vidljiva je i angažiranost splitskih studenata **Glazbenog odsjeka Umjetničke akademije u Splitu**. Studenti solisti Puhačkog odsjeka, koje vodi predstojnica tog odsjeka prof. **A. Domančić Krstulović**, kao i profesori **G. Tudor** i **Ž. Milić**, održali su dva koncerta u mjesecu svibnju: jedan uz pratnju Gudačkog orkestra Umjetničke akademije u Splitu, uz dirigenta prof. **Pierluigija Destra** sa Sveučilišta iz Padove, kao i drugi pod ravnanjem profesora **Harija Zlodre**. Solisti studenti redom su **Igor Ivanović** (klarinet 4. g.), **Ana Barić** (flauta 5. g.), **Marko Gerbus** (saksofon 4. g.), **Marija Jelavić** (flauta 5. g.). Samostalan nastup prilikom otvorenja izložbe u lipnju imao je **Filip Dujmović** (saksofon), student druge godine, a solistički koncert održao je student gitare **Goran Stefanović**.

Važno je spomenuti i suradnju s Udrugom mladih akademskih glazbenika (**MAG**) Split, kao i njihove koncerte: prvi u nizu bio je koncert poznatoga poljskoga gitarista **Lukasza Kuropaczewskog**, kao i koncert **Splitskog mandolinskog kvarteta** (**Ivana Kenk Kalebić**, **Sandra Katunarić**, **Dea Škorić** i **Stela Ivanišević**) u travnju.

Glazbena suradnja ostvarena je i s Gradskim mandolinskim društvom **Sanctus Domnio**, a istoimeni Gradski mandolinski orkestar je galeriji prigodnim svečanim koncertom obilježio 28. godišnjicu rada i utemeljenja društva, pružajući publici nezaboravan glazbeni doživljaj pod dirigentskom palicom maestra prof. **Vladimira Lukasa**.

Prije ljetne kraće stanke trenutačno se u galeriji može pogledati samostalna izložba **Tee Bičić** „**Karbon**“, čiju smo izložbu otvorili početkom srpnja. Kustoski dio izložbe potpisuje **Sonja Švec Španjol**, a riječ je o slikarskim radovima u kombiniranoj tehnici akrila i ugljena na platnu velikih i srednjih formata. Taj je ciklus radova bio izložen u jesen 2017., kao popratni program Venecijanskog bijenala u prostoru **Arsenale Docks**, a uz spomenute predstavljeni su i ovogodišnji radovi istoimenog ciklusa.

Galerija će u kolovozu biti zatvorena, a u mjesecu rujnu opet otvara svoja vrata s novim izlagačkim programima.

Izložba Velebita Restovića

Izložba 'Heroji u ratu, hrvatski ponos u miru'

Koncert studenata Puhačkog odsjeka - dirigent Hari Zlodre

IN MEMORIAM DR. SC. IGORU BELAMARIĆU

‘Barba Igor’ veliki bard hrvatske brodogradnje

Otišao je brodograditelj, i to ponajbolji poznavatelj struke, tvorac stotine vrhunskih brodova, učitelj i borac bez straha i mane, a pogotovu prijatelj. Tragedija. Nenadoknadiva. Napustio nas je dr. sc. Igor Belamarić, najveći od najvećih brodograditelja – projektanata koje smo imali. Stoga je pisati o takvome čovjeku uvijek malo i uvijek nedovoljno. Pogotovu ako se piše tužno ‘slovo’ posljednjeg oproštaja

PIŠE DR. SC. **ROKO MARKOVINA,**
RED. PROF. U MIROVINI

Kad “umre” brod, velika je to nesreća. Kad se ugasi brodogradilište ili brodogradnja, kao struka, nesreća je neizmjerena. Ali kad umre brodograditelj, i to ponajbolji poznavatelj struke, tvorac stotine vrhunskih brodova, učitelj i borac bez straha i mane, a pogotovu prijatelj, onda je to tragedija. Nenadoknadiva. A to se upravo dogodilo nama, “posljednjim Stipančićima” hrvatske brodogradnje, 15. lipnja 2019. Napustio nas je dr. sc. Igor Belamarić, naš “Barba Igor”, najveći od najvećih brodograditelja – projektanata koje smo imali. Stoga je pisati o takvome čovjeku uvijek malo i uvijek nedovoljno. Pogotovu ako se piše tužno “slovo” posljednjega oproštaja.

Igor Belamarić rođen je u Šibeniku 1927. godine. U rodnom gradu završio je pučku školu i gimnaziju. Brodogradnju je studirao na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na kojem je diplomirao kao 64. inženjer brodogradnje od njegova osnutka, 1952. godine, i na kojemu je kasnije, preimenovanom u FSB, i doktorirao. Čitav svoj radni vijek proveo je u brodogradilištu “Brodosplit”, od inženjera pripravnika do glavnoga projektanta. Dodao bih i “projektanta emeritusa”. Predavao je sedamdesetih godina prošloga stoljeća, kao vanjski suradnik, osnivanje broda u Brodograđevnom školskom centru “Mirko Dumanić” u Splitu, pa na FESB-u i na Veleučilištu u Splitu, ali se njegovim najvećim uspjehom

“

Proživio je Barba Igor u svoje 92 godine život ispunjen stvarima u kojima je uživao, od brodova, kulture do znanstvene literature... Teško je zamisliti da se u jednoj osobi može utjeloviti toliko raznorodnoga znanja, dovedenoga gotovo do samoga savršenstva

smatra činjenica da je u “škveru” odgojio plejadu vrhunskih projektanata, koji su, uz njega, zaslužni za to što je hrvatska brodogradnja dobila i 26 svjetskih priznanja za “brod godine”. Suradivao je na Pomorskoj i Tehničkoj enciklopediji Leksikografskoga zavoda iz Zagreba, radio je na Pomorskom leksikonu i Hrvatskoj enciklopediji, te na Splitskom leksikonu i Hrvatskoj tehničkoj enciklopediji, kao kvalitetan i svestran autor, a u većini njih bio je i stručni urednik. Bio je dugogodišnji kolumnist i jedan od uređivača stručno-znanstvenoga časopisa “Brodogradnja” iz Zagreba, u kojemu je više od 50 godina objavljivao stručne i znanstvene članke, a bio je sudionikom i svih dosadašnjih 22 simpozija “Teorija i praksa brodogradnje – In memoriam profesor Sorta”, kojemu je bio jedan od utemeljitelja daleke 1972. godine. Nakon odlaska u mirovinu, svoje ogromno znanje vrsnoga osnivača brodova prenosio je na mlađe naraštaje, a od 1988. do 2018. napisao je i 20 stručnih, znanstvenih i publicističkih knjiga. Imao sam tu čast promovirati neke od njegovih publikacija, a posebice njegovu zadnju knjigu, “Splitsko brodogradilište (brodovi izgrađeni u 20. stoljeću)”, u Pomorskom muzeju u Splitu, u rujnu 2018., kad je najavio da radi najoš dvije knjige koje bi trebao uskoro tiskati. Bio je član Znanstvenoga vijeća za brodogradnju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i dugogodišnji član britanske The Royal Institution of Naval Architects. Otac je trojice sinova, Branka, Joška i Ante, ljudi uspješnih u poslovima kojima se bave.

I to bi bilo ono najkraće što bi trebalo napisati u štucnom tekstu svjetskih i hrvatskih enciklopedija o dr. sc. Igoru Belamariću, čovjeku koji je čitav svoj život posvetio brodovima i moru. Međutim, nama, koji smo ga dobro poznavali, koji smo ga od milja zvali “Barba Igor”, značilo je puno, puno više. Imao sam tu nesreću što nisam uspio raditi pod njegovim mentorstvom, ali i tu sreću da sam proveo lijepi niz godina drugujući s njim i upijajući i brodograđevno, ali i opće znanje, kojega je svaki vrsni brodograditelj tada morao imati. A Barba Igor ga je imao. Napretek. Idijelio ga je, bez ostatka, svuda gdje se kretao i svakomu tko je imao tu sreću naći se u njegovoj blizini. Jer, na ovim našim prostorima brodograditelji su uvijek bili posebnoga kova, među njima je vlada-la ona neporemećena, prastara

etika poštovanja istinskih vrijednosti i autoriteta, etika međusobnog dobrog poznavanja i uvažavanja, pa tako i pri oslovljavanju. Stoga sam i sebi dao tu slobodu obraćanja prigodom ovoga tužnoga “slova” za dragoga nam dr. sc. Igora Belamarića, najboljega dipl. ing. brodogradnje (splitskoga Šibenčanina) i projektanta, kao i onoga prvoga dana kad sam ga sreo u “Brodosplitu”, u veljači 1970. godine, kad sam ga prvi put susreo i razgovarao s njim, kao stipendist škvera, o svojem diplomskom radu, oslovljavajući ga “Barba Igor”, jer mi je tako bio nekako bliži, iskazujući mu time i svoje veliko poštovanje. Jer u našem se kraju barbu štuje koliko i oca, ako ne i više.

Proživio je Barba Igor u svoje 92 godine život u potpunosti ispunjen stvarima koje je volio i u kojima je uživao, ponajprije u svojoj obitelji i trojici sinova, zatim u brodovima i brodogradnji, a potom i u općoj kulturi, teatru, likovnoj umjetnosti, lijepoj knjizi i stručnoj i znanstvenoj literaturi, kojima je dao i svoj neizmjeran autorski doprinos. Danas je teško zamisliti da se u jednoj osobi može utjeloviti tolika količina raznorodnoga znanja, dovedenoga gotovo do savršenstva.

U svoje 92 godine, od kojih je barem 85 godina bio iskren i istinit svjedok jednoga turbulentnoga vremena, bio je i ostao čovjek posebnoga kova, svjestan svojega “poslanja”, ali i znanja, koje mu je postalo i obvezom, znajući da su pravi brodograditelji uistinu “posebna sorta”, i to, kako je rekao jednom prigodom njegov kolega, pok. prof. Mladen Fancev – “sortina sorta”, aludirajući na sjajnog profesora i tvorca generacija hrvatskih brodograđevnih inženjera, jedinstvenoga pok. prof. Leopolda Sortu.

Kao svjedok vremena u kojem je stvarao i o kojem je pisao, razastirao je Barba Igor pred nama sve svoje znanje i mnijenje, svoja osjećanja i činjenice, podastirao je svoj najiskreniji stav prema brodu, prema moru, prema dogadajima i ljudima, ali, nadasve, o značajnim ljudima u stvaranju brodova protekloga stoljeća u ovoj zemlji, duboko svjestan one Van Loonove tvrdnje: “Povijest moreplovstva je povijest čovječjeg mučeništva, a mučičista,

gdje su oni koji prkosiše bogovima Prostora i Vremena bili osuđeni da trpe svoju kaznu, nazivana su ‘lađama’, tj. brodovima.” A to je Barba Igor predobro znao. Jer brodogradnja je na ovim našim prostorima stoljećima značila život i opstanak, a ujedno i veliko znanje, umijeće i umjetnost, čije su se pogreške plaćale životima. Zanimanja poput gradnje broda i njegova korištenja u ovom su gradu i u ovoj zemlji, posebno u Dalmaciji, ostavila značajan i neizbrisiv trag. Takav trag nam je ostavio i Barba Igor, kroz mogućnost prepoznavanja sjajnih brodova i dragih brodograditeljskih lica, stalno nas vraćajući, svojim knjigama sjećanja, u neke divne dane kad smo, kao brodograditelji, bili “nešto”. A bili smo treća brodograđevna sila na svijetu, čemu je i on slm dao neizmjeran doprinos. Istalno je nas, brodograditelje, podsjećao da “mi nismo od jučer, da mi dolazimo izdaleka i da dobro znamo kamo nam je hoditi”. Ali i da je za svaki uspjeh “potrebno znanje, htijenje, privrženost struci i spremnost na odricanje”. Neki, nažalost, to nikada nisu naučili, niti su ozbiljno shvaćali njegove poruke.

Naučio nas je Barba Igor, kao visoki intelektualac, erudit staroga kova i višegodišnji suradnik “upokojenog” časopisa “Brodogradnja”, i o vrijednostima i potrebi ispravnom korištenja hrvatskoga jezika u pisanju i o ispravnom korištenju pozna-

tog brodograđevnoga nazivlja. Jer, bez toga brodograđevni inženjer nije “onaj pravi, a morao bi biti”, što je, s pravom, uvijek, naglašavao.

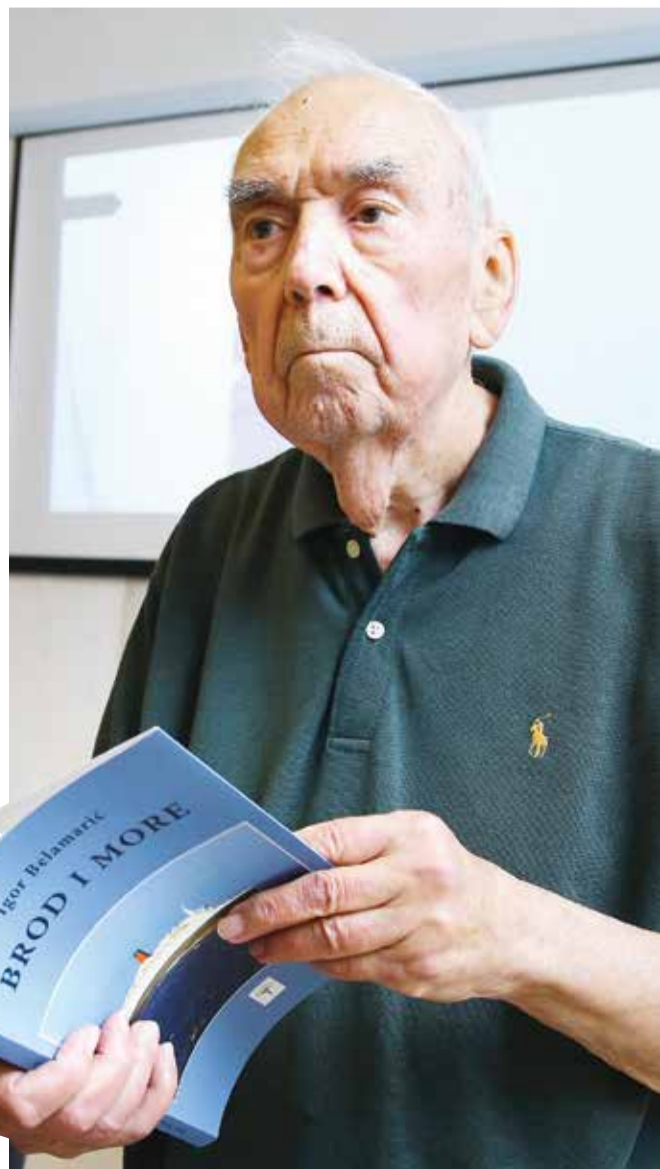
Jer, bio je i... učitelj i “connoisseur”. A kao istinski učitelj, podsjećao nas je uvijek i na svoje učitelje i svoje vrsne kolege, nekada davno i naše profesore, podastirući i slike koje s ljubavlju i nostalgijom još uvijek gledamo, sjećajući se tih naših divnih i dragih učitelja brodogradnje, koji su, nažalost, odavno pokojnici.

“Othodu najbolji”, govorio je prigodom opraštanja od njih.

I tako, koračali smo zajedno kroz život, svih onih na-

“

Širio je ljubav prema brodovima i prenosio znanje njihova stvaranja na mlađe naraštaje. Njegova inovacija tankera s dvostrukom oplatom, uz mnoštvo drugih poboljšica na brodovima, ostat će vječno u primjeni

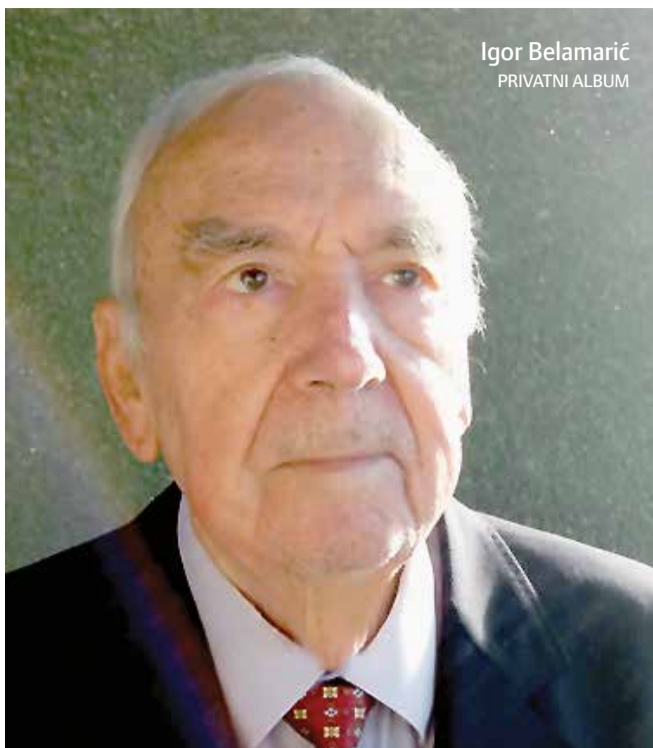
DJEKLARIC/HANZA MEDIA

sih brodograđevnih godina, mi kao “škverska dica”, ponajprije sa svojim obiteljima i svojom djecom, pa onda s brodovima, savjesno i odgovorno, a da nismo bili ni svjesni vrijednosti tih naših koraka. Tek kasnije, vjerovali smo, oni će “oživjeti”, da bi nam pokazali kako smo, ipak, ostavili tragove. A tragovi, vrijedni spomena i sjećanja, ostaju tek ako su bili u službi života. A čitav Barba Igorov radni i umirovljenički vijek ostavljao je tragove brodova i njihovih tvoraca, očima i svjedočenjem jednoga od najboljih. Po mojem sudu, i najboljega. Stoga njegove zapise treba čitati, iz njih učiti i prema njihovim poukama i porukama postupati. Dok još ima malo izgleda. Jer, naučio nas je Barba Igor da je brod čudesan proizvod ljudskog uma i ruku, proizvod koji ima osobine živoga bića, čega su bili svjesni i stari brodograditelji, proizvod koji se može povezati s arhetipskom tetradom, dakle sa sva četiri arhetipska elementa: vodom, zrakom, zemljom i vatrom, kojima se cirkularno, pretvarajući se jedan u drugi, osigurava neprekidnost života i u kojemu se sukobljavaju sile kreacije sa silama destrukcije. Sile stvaranja sa silama uništavanja.

Dr. sc. Igor Belamarić, dipl. ing. brodogradnje, projektant, inovator, učitelj i profesor, umirovljenik neumirovljenoga duha, čovjek iznimne energije, volje i znanja, dao je puno i “Brodosplitu”, i gradu Splitu, i Hrvatskoj, i svjetskoj brodogradnji uopće, a pogotovo generacijama brodograditelja koje je učio tom čudesnom zanimanju. Širio je ljubav prema brodovima i prenosio znanje njihova stvaranja na mlađe naraštaje. Njegova inovacija tankera s dvostrukom oplatom, uz mnoštvo drugih poboljšica na brodovima, ostat će vječno u primjeni.

Čitav njegov rad i život bio je pun istina, koje će vječno svjedočiti o jednom lijepom, minulom vremenu i podsjećati nas na vrijeme i ljude koji su uspješno sačuvali i namijeli nama sve ovo neizmjereno brodograđevno bogatstvo, a time i kulturu rada i življenja, tradiciju i običaje ove jedinstvene struke i krajobraza koji polako odumiru. Zajedno sa svojim stvaraocima i zajedno sa svim ljubavima koje su u njih bile stoljećima utkivane. Ponajprije prema moru i brodovlju.

Čitav njegov život bio je posveta brodu i splitskim brodograditeljima. Posveta onima koji su svako jutro dolazili autobusima i/ili “na noge” u cik zore, u šest sati, i radili do “dvi ure” popodne, neki ponekad (po potrebi) i do šest sati popodne, neki i u noćnoj, trećoj smjeni... e da bi tjedni, mjesetni i godišnji plan bio izvršen, da brodovi ne bi kasnili, da se ne bi plaćali penali, da bi se punila knjiga narudžbi na temelju vrijednoga i kvalitetnoga rada. Jer, grad gradom ne čine samo zdanja i znamenja. Grad gradom čine ljudi i njihove tvorevine, kojih je, na našu veliku sreću, ovaj grad imao u izobilju. Split, svakako, ne bi bio ovakvim gradom da

Igor Belamarić
PRIVATNI ALBUM

DRAGOMIR SUNDAČ I MARKO ŠUNDOV: EKOLOŠKO-SOCIJALNO-TRŽIŠNA EKONOMIJA
EKONOMSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U RIJECI, RIJEKA, 2019.

Izuzetno zanimljiva, jedinstvena i sadržajno bogata knjiga

Autori su dali novi i nemjerljivi doprinos razvoju znanstvene misli u području filozofije ekonomije, teorije razvoja i poslovne ekonomije, te u smislu poslovnog okruženja koji je još obogaćen matematičkim i shematskim izražajima koji mogu bolje doprinijeti razumijevanju iznesenog sadržaja

nije bilo njegovih brodograditelja, kroz sve ovo vrijeme koje je bilježio Barba Igor svojim projektima i svojim knjigama. Ljudi koji su ga u srcu nosili, u njega vjerovali, iz njega odlazili, ali njemu se i vraćali... dajući mu najiskrenije najkvalitetniji dio sebe i podizali ga generacijama. Iskoničavali, na kraju, u hladu čempeša staroga groblja na Lovrincu... tog nijemog svjedoka njihova postojanja. Split, konačno, ne bi bio ovakvim gradom da u njemu već preko nekoliko stoljeća, a možda i još ranije, ne postoje tragovi o njegovoj brodogradnji i plovidbi, koji su, nazbilj, njegov i ures i ponos. "Navigare necesse est", odavno je zapisano, a bilo je pravilo postojanja i opstojnosti u negdašnjem Splitu. I to je Barba Igor zaista sjajno prepoznao i (za) bilježio. Za vječnost.

I što reći na kraju doli da smo moji sudobnici i ja, u čije ime i pišem ovo tužno "slovo" oproštaja, ponosni što smo i sami bili dio ove krasne priče o brodogradnji u Supravalskoj uvali, što smo zahvaljujući ljudima koji su ga stvarali postali boljim osobama i vrijednim brodograditeljima te, na koncu, što nas je nekolicina postala i sveučilišnim profesorima (na FESB-u u Splitu i na FSB-u u Zagrebu); što smo, na temelju usmenih i pisanih Barba Igorovih naputaka uspjeli "odgojiti" tridesetak generacija brodograditeljskih inženjera, od kojih se ni jedan nije ogriješio ni o stručne, ni o moralne, a ni o općeljud-

ske zakonitosti brodograditeljskoga poziva. Na to smo posebno ponosni. Makar da se sve to što smo stvarali na kraju pretvorilo u jednu nenadanu utopiju i veliku nesreću. Nažalost.

Hvala vam, Barba Igore, na svemu. Ina knjigama (anapisao ih je ravno dvadeset), i na znanju i savjetima koje ste nam ne-sebično darivali, i na vaše plodne i uspješne 92 godine koje ste nam od sveg srca podarili, iako sam duboko nesretan što se, oprastajući se od vas, oprastam, čini se, i od hrvatske brodogradnje, koju smo gradili i u koju smo vjerovali. A bili smo uvjereni da je neće dostići zla sudbina i teška kob.

"Othodu najbolji"... u nekoliko se navrata oprastao Barba Igor od svojih umrlih kolega, pa evo i mene dopade da to ponovim u oproštaju od njega.

Otišao je najbolji. Zbogom, dragi Barba Igore, i hvala vam na svemu.

Neka vam budu lake bure zimske, kad zapušu s Kozjaka... i rijetki snjegovi kad nalete s Mosora, i kiše modre s proljeća i jeseni... i jara, kad se nadigne u ljetno podne po Splitu, i jugo neka vam bude lako kad, s vremena na vrijeme, bude donosilo miris mora rodnoga vam Šibenika.

Sve neka vam bude lako, jer ste bili i ostali, jednostavno, čovjekom. Čovjekom koji je trpio, radio, blagovao, vjerovao, davao, čekao, posrtao, brinuo se, dizao se i uspravljao... uzdignuta čela, stamen i pravedan... a to je, ipak, najteže biti.

Stoga neka svi vaši najbliži, Branko, Joško i Ante s obiteljima, kao što smo i mi, škverani, budu ponosni na sve ono što ste za života učinili, iako još i nismo dovoljno svjesni one stare povijesne mudrosti koja veli da "sve prolazi ne prolazeći i sve ostaje, kada je već odavno prošlo". Tako neka bude i s našim sjećanjima i uspomenom na vas.

Počivajte u miru i neka vaša dobra duša nađe spokoj u vječnome beskraj. Duša koja nam je pokazala kakose "može umrijeti bez straha, ili barem bez užasa", duša "koja sama sebe koristi", duša koja se znala pozivati na "vrijeme – početak i svršetak svega", ali i na to da je "svaki čovjek uvijek... na gubitku".

Laka vam bila i ova zemlja dalmatinska, koja vas je iznjedrila, dragi Barba Igore, pod kojim ćete naći svoje vječno stanište, i vječna vam hvala za sve radosti što ste nam ih za vašega življenja podarili. Više se, očito, nije ni moglo, a nije ni trebalo.

ET ERIT IN PACE MEMORIA, EIUS. AMEN.

Piše:

VELIMIR KARABUVA

Onaj tko uči, a ne misli-izgubljen je.

Onaj tko misli, a ne uči-ima veliki problem.

Konfucije, kineski filozof

Autori ove knjige poslali su od teze kako kompleksnost života na zemlji i sve veći intenzitet ekonomske neizvjesnosti nameće potrebu uključivanja šireg sloja aktera društvenih zbivanja u iznalaženju optimalnog modela ekonomskog i gospodarskog razvoja svake zemlje, pa i globalne ekonomije. Istaknuli su i tezu kako su sva dosadašnja ekonomska stremjenja prema profitu kao zamašnjaku razvoja, a da se pri tom nije vodilo računa o posljedicama eksploatacije prirodnih resursa, doveli do iznimno sumornih posljedica na cijeloj našoj Planeti. Zaključili su kako je jedna od najizravnijih elemenata preko kojih ekologija (zaštita okoliša) djeluje na pojedinca gospodarski odnos kao stvaratelj dodane vrijednosti. A zatim su svoju teoriju razvili i iznijeli konkretne ideje na obostrano zadovoljstvo i Planete i pojedinca u gospodarskom sustavu.

Tržište i država

U ekonomskoj teoriji i praksi postoji jedno ključno pitanje, a to je odnos tržišta i države. Pri tome se tržište očituje u mnogobrojnim ekonomskim zakonima, a država je najviši socijalni oblik organizacije društva. Tržište i država su ekonomski fenomeni koji se nadopunjavaju ali i sukobljavaju, kada je u pitanju raspodjela novostvorene vrijednosti i društvenog bogatstva. Temeljem odnosa tržišta i države nastaju razni ekonomski modeli po kojima funkcioniraju različita gospodarstva. Tako su nastali razni modeli organizacije nacionalnih gospodarstava, a jedan od najznačajnijih modela jest model poznat kao ekološko-socijalno-tržišna ekonomija. Navedeni model pokazao je veliku otpornost u uvjetima ekonomskih kriza i recesija u gospodarstvu Njemačke i Austrije. Poučeni tim iskustvom, ekonomisti tih zemalja formirali su cijelu školu ekološko-socijalno-tržišne ekonomije u kojoj danas na toj temi doktorira godišnje od 100 do 150 ekonomista.

U ekonomskoj teoriji i praksi Republike Hrvatske pojavila su se dva ekonomista, a riječ

“

Njemačka i Austrija formirale su cijelu školu ekološko-socijalno-tržišne ekonomije u kojoj danas na toj temi doktorira godišnje od 100 do 150 ekonomista. Profesori Dragomir Sundač i Marko Šundov jedini se bave tom problematikom sa znanstvenog stajališta u cijeloj jugoistočnoj Europi

“

Knjiga ima namjeru potaknuti rasprave u cilju izgradnje ekološko-socijalno-tržišne i održive ekonomije, i općenito gospodarstva u Republici Hrvatskoj

je o profesoru Dragomiru Sundaču i Marku Šundovu, koji su jedini ekonomisti koji se bave navedenom problematikom sa znanstvenog stajališta u jugoistočnoj Europi. To je dovoljan razlog da se rad ovih ekonomista eksplicira u obliku knjige i da se njihovo istraživanje ponudi na uvid javnosti, posebno studentima ekonomskih fakulteta, koji bi se trebali upoznati s novim paradigmama pogodnim za razvoj hrvatskog gospodarstva. Kako je model ekonomsko-socijalno-tržišne ekonomije, po mišljenju autora, vrlo pogodan za hrvatsko gospodarstvo, to ova knjiga otvara diskusiju u kojem pravcu bi se dalje trebalo razvijati hrvatsko gospodarstvo.

Ova knjiga daje priliku da se o njenim sadržajima otvoreno i znanstveno promišlja. Autori u knjizi ne inzistiraju na ideji konačnog rješenja, već traže da se o ponudjenim sadržajima raspravlja kako bi se došlo do najboljeg modela koji bi omogućio rast i razvoj gospodarskih resursa Republike Hrvatske, s aspekta ekonomske znanosti i prakse.

Integrator razvoja

Knjiga sadrži sedam poglavlja koji čine jednu cjelinu. U knjizi se polazi od ekonomske održivosti, gdje autori govore o ekonomiji baziranoj na ekologiji i gospodarstvu u okvirima društveno-odgovornog poslovanja; potom o kreiranju održivih nacionalnih gospodarskih modela s naglaskom na gospodarstvo kao dinamični sustav, na izbor čimbenika za ocjenu gospodarskog modela, o simulaciji razvojnog kapaciteta gospodarskog modela u Hrvatskoj, uz definiranje mogućih gospodarstvenih tijekova unutar simulacijskog modela i drugih sadržaja, pa sve do zaključne ocjene razvojnog kapaciteta gospodarstva u zemlji; zatim o izgradnji ekološko-socijalno-tržišne ekonomije i gospodarstva kao platforme održivog razvoja. Tu autori iznose niz zanimljivih sadržaja, poput globalizacije u funkciji ekonomskog rasta i razvoja, biokapacitet i determiniranost gospodarskog razvoja, ekološko-socijalno-tržišni model kao integrator rasta i razvoja i promjena platforme tržišne ekonomije u cilju održivog rasta i razvoja; slijede sadržaji o intelektualnim kapacitetima kao ključnim čimbenicima ekološko-socijalno-tržišne ekonomije i gospodarstva, u kojima autori iznose tezu o

katarzi rađanja gospodarstva utemeljenog na znanju i ekološko-socijalno-tržišnom modelu gospodarstva, o implementaciji ekološko-socijalno-tržišnoj ekonomiji u funkciji održivog razvoja nacionalnih gospodarstava. Tu je naglasak na definiranju razvojne strategije usklađene s vlastitim potencijalima, razvojnom modelu prilagodbe, intenziviranju gospodarskog rasta u korelaciji s biokapacitetom i konkurentnosti, i društveno odgovornom poslovanju.

Wiljem Rupnik, jedan od recenzenata knjige, profesor emeritus Univerziteta u Ljubljani, inače prof. dr. sc. ekonomskih, matematičkih i tehničkih znanosti, između ostalog navodi da knjiga ima veliko značenje u razvoju znanstvene misli ekonomsko-socijalno-tržišne ekonomije, posebno u razvoju znanstvene misli o ekonomskim modelima utemeljenim na tržištu i konkurentnosti općenito, a posebice o gospodarskim modelima utemeljenim na održivosti. Navodi i da knjiga ima značaj u determiniranju važnosti implementacije modela u hrvatski ekonomski sustav, a posebno u uvjetima globalizacije; zatim u primjeni znanstvenih i teorijskih postavki i znanstvenih modela na gospodarstvo Hrvatske, a sve u funkciji korištenja vlastitih resursa i održivog razvoja; potom u razvoju znanstvenih spoznaja pri oblikovanju, dizajniranju i implementaciji ekološko-socijalno-tržišnog modela na gospodarstvo Hrvatske, te u preporukama kako razviti ekološko-socijalni i tržišni ekonomski model u Hrvatskoj u funkciji održivog razvoja.

Ovom knjigom autori su dali novi i nemjerljivi doprinos razvoju znanstvene misli u području filozofije ekonomije, teorije razvoja i poslovne ekonomije, te u smislu poslovnog okruženja koji je još obogaćen matematičkim i shematskim izražajima koji mogu bolje doprinijeti razumijevanju iznesenog sadržaja. Dobro je spomenuti i da se unutar knjige nalaze opširni sadržajni životopisi autora, popis stručne literature (ukupno 138 bibliografskih jedinica) i veliki broj tablica i shema u boji. Knjiga je i tehnički lijepo oblikovana i opremljena.

Ova izuzetno zanimljiva, jedinstvena i sadržajno bogata knjiga ima namjeru potaknuti rasprave u cilju izgradnje ekološko-socijalno-tržišne i održive ekonomije, i općenito gospodarstva u Republici Hrvatskoj.

“

Dr. Igor Belamarić, dipl. ing. brodogradnje, projektant, inovator, učitelj i profesor, umirovljenik neumirovljenoga duha, čovjek iznimne energije, volje i znanja, dao je puno i 'Brodosplitu', gradu Splitu, Hrvatskoj, i svjetskoj brodogradnji uopće, a pogotovo generacijama brodograditelja koje je učio tom čudesnom zanimanju

Zagreb

Novi redoviti profesori hrvatskih sveučilišta

Berislav Šipuš

izabran je u umjetničko-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u umjetničkom području, polje glazbena umjetnost, grana kompozicija

Ernest Bilić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana pedijatrija

Dragan Damjanović

izabran u zn.-nast. zvanje red. prof. u području hum. zn., polje povijest umjetnosti, grana povijest i teorija likovnih umjetnosti, arhitekture, urbanizma i vizualnih komunikacija

Vladan Desnica

izabran u umjet.-nast. zvanje red. prof. u interdisciplinarnom području umjet., polje primijenjena umjet., grana restauracija-konzervacija i likovne umjet./likovna tehnologija

Nenad Karajić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području društvenih znanosti, polje sociologija, grana posebne sociologije

Ivan Kosalec

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području biomedicine i zdravstva, polje farmacija, grana farmacija

Jasna Novak (rođ. Beganović)

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje red. prof. u području biotehničkih znanosti, polje biotehnologija, grana inženjerstvo

Arsen Anton Ostojić

izabran u umjetničko-nastavno zvanje red. prof. u umjetničkom području, polje primijenjena umjetnost, grana filmska i medijska produkcija

Žarko Perišić

izabran u umjetničko-nastavno zvanje red. prof. u umjetničkom području, polje glazbena umjetnost, grana reprodukcija glazbe – sviranje

Split

Hrvoje Petrić

izabran u znanstveno-nastavno zvanje red. prof. u području humanističkih znanosti, polje povijest, grana hrvatska i svjetska ranonovovjekovna povijest

Vlatko Cvrtila

izabran je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području društvenih znanosti, polje politologija

Hana Breko Kustura

izabrana u naslovno zn.-nast. zvanje red. prof. u području humanističkih znanosti, polje znanost o umjetnosti, muzikologija i etnomuzikologija

Ivica Pervan

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana računovodstvo

Valdi Pešutić Pisac

izabrana u zn.-nast. zvanje red. prof. – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke med. znanosti, grana patologija

Zagreb

Ilja Doršner

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području prirodnih znanosti, polje fizika

Renata Relja

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području društvenih znanosti, polje sociologija, grana posebne sociologije

Novi emeritusi hrvatskih sveučilišta

Nenad Fabijanić

redoviti profesor u mirovini Arhitektonskog fakulteta

Mijo Korade

redoviti profesor u mirovini Hrvatskih studija

Olga Kronja

redovita profesorica u mirovini Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta

Srećko Pegan

redoviti profesor u mirovini Arhitektonskog fakulteta

Mario Plenković

redoviti profesor u mirovini Grafičkog fakulteta

universitas

impressum ♦ **universitas** ♦ hrvatske sveučilišne novine
 ♦ **redakcija** ♦ Dražen Maleš (sport) ♦ Tatjana Klarić Beneta
 ♦ Sagita Mirjam Sunara ♦ Gordana Alfirević
 ♦ **nakladnički savjet** ♦ prof. Ante Čović, predsjednik ♦ prof. Goran Kardum
 ♦ prof. Zoran Curić ♦ prof. Mislav Grgić ♦ Red. prof. Kažimir Hraste
 ♦ prof. Mirjana Matijević Sokol ♦ prof. Vesna Barić-Punda
 ♦ **fotografije** ♦ Hanza Media
 ♦ **glavna urednica** ♦ Mila Puljiz
 ♦ **zamjenik glavne urednice** ♦ Ivan Perkov
 ♦ **nakladnici** ♦ Sveučilište u Splitu i Sveučilište u Zagrebu
 ♦ **za nakladnike** ♦ prof. Dragan Ljutić i prof. Damir Boras, rektori
 ♦ **adresa redakcije** ♦ Ruđera Boškovića 31,
 21000 Split ♦ telefon 021491678
 ♦ universitas@unist.hr
 ♦ www.unist.hr/ostalo/sveucilisni-list-universitas;
www.unizg.hr/novosti-i-press/universitas

NA JARUNU ODRŽANO PRVO EUROPSKO SVEUČILIŠNO PRVENSTVO U RUKOMETU NA PIJESKU

Povijesno zlato i bronca u rukometu na pijesku za Sveučilište u Zagrebu

PIŠE DARIA BIČANIĆ
FOTO MIRNA PIBERNIK

Zagrebačko „studentsko sportsko ljeto 2019.“, koje je krajem srpnja i početkom kolovoza „oživjelo“ tada studentima relativno prazno područje „Save“ i Jaruna, započelo je održavanjem Europskog sveučilišnog prvenstva u rukometu na pijesku. Događaj je nastao u suradnji Europske rukometne federacije (EHF), Europske sveučilišne sportske organizacije (EUSA) i Hrvatskog akademskog sportskog saveza (HASS), a od 24. do 27. srpnja, zagrebačkim jezerom Jarun dominirali su atraktivni sportaši i sportašice koji su se kroz tri dana natjecanja borili za prvi, povijesni naslov europskog prvaka u konkurenciji sveučilišta.

Na Prvenstvu je sudjelovalo šesnaest ekipa (deset muških i šest ženskih) koje su predstavljale dvanaest sveučilišta iz osam europskih zemalja, a koje Lijepe naše u muškoj i ženskoj konkurenciji branili su domaćini, predstavnici Sveučilišta u Zagrebu.

Hrvatska je dobro poznata po svojim rukometnim ostvarenjima ne samo u Europi, nego i diljem svijeta, a dodatan ugled našem rukometu donijeli su zagrebački studenti i studentice koji su se na domaćem terenu okitili prvim europskim odličjima u konkurenciji sveučilišta u povijesti ovog sporta – zlatom i bronom.

Ljetne temperature, vreli jarunski pijesak, odlična atmosfera i borbenost sportaša okrunili su prvo izdanje ovog Prvenstva. Uz pobjede i poraze, pogotke i obrane, uzajamna podrška i prijateljski stisak ruke pokazali su onaj pravi sportski duh ovih sportaša i time dodatno naglasili *Fair Play* načelo koje je neizostavan dio svakog ozbiljnog natjecanja.

Zanimljiva je činjenica kako su se tri zemlje okitile odličjima u obje konkurencije – Hrvatska, Srbija i Španjolska. U ženskom dijelu prvo zlato pripalo je sportašicama Sveučilišta u Barceloni koje su u finalu pobijedile srebrne sportašice Sveučilišta u Novom Sadu. Naše su predstavnice do bronze došle nakon pobjede nad nizozemskim sportašicama Sveučilišta u Tilburgu. U muškom dijelu poredak je bio nešto

drugačiji jer prvo zlato ostaje domaćinu, Sveučilištu u Zagrebu. Domaći sportaši do naslova najboljih sveučilišnih pjesakaša u Europi došli su nakon sedam pobjeda, tj. bez ijedne izgubljene utakmice. Oni su u finalu svladali sportaše Sveučilišta u Beogradu, a bronca je otišla studentima Sveučilišta u Barceloni.

U povijesti domaćeg sveučilišnog rukometa na pijesku, tako će ostati upamćena imena naših prvih zlatnih osvajača, a to su Lacković Mario, Finek Nikola, Goričanec Filip, Gestakovski Matija, Kniewald Dominik, Šikoronja Jurica i Rimac Krešo. Brončane djevojke jesu Tabea Celine Magenreuter, Andrea Klarić, Tamara Živković, Vanja Perencević, Tea Čutunić, Anamarija Ljubičić (Dujmić), Marija Semren, Roberta Pavliček, Andrea Šimara i Katja Heraković.

Svečane ceremonije otvaranja i zatvaranja održane su na samom terenu jezera Jarun, a uz sportaše i organizatore, na ceremoniji su prisustvovali i volonteri koji su predano, ignorirajući visoke temperature, bezuvjetno davali svoje vrijeme i svoju energiju kako bi premijerno izdanje ovog natjecanja proteklo na što višoj razini i kako bi se Hrvatska još jednom pokazala kao gostoljubiv domaćin sveučilišnim sportskim natjecanjima.

Zagreb i Hrvatska napisali su prvu stranicu nove sportske priče u rukometu na pijesku koja će biti upamćena kao početak jedne nove ere u europskim sveučilišnim prvenstvima. Nama će ta stranica biti još i važnija jer su zagrebački studenti na svom terenu postali prvi europski sveučilišni prvaci u rukometu na pijesku, a njihove su se kolegice okitile brončanim medaljama. Dvoranski ili rukomet na pijesku, Hrvatima je nebitno. Ta lopta dio je našeg naroda i možemo ju samo baciti sljedećim generacijama koje će, vjerujemo, nastaviti nizati uspjehe u ovom sportu. Nastavak čekamo već sljedeće godine na Europskim sveučilišnim igrama u Beogradu gdje ćemo imati mogućnost braniti prvo zlato.

Zagrebačkoj utakmici isteklo je vrijeme, a do nove ostaje trenirati i promicati atraktivnost rukometa na pijesku koji je sve popularniji u vrućim ljetnim danima.

Ekipa Sveučilišta u Barceloni osvojila je zlato u ženskoj konkurenciji na EUSA EHF Beach Handball 2019

Zlatni studenti i brončane studentice Sveučilišta u Zagrebu na EUSA EHF Beach Handball 2019

Studentice Sveučilišta u Zagrebu nastup na domaćem terenu završile su okitivši se brončanim odličjem

U muškom finalu snage su odmjerili predstavnici sveučilišta u Zagrebu i Beogradu

1300 STUDENATA NA EUROPSKIM SVEUČILIŠNIM PRVENSTVIMA U BORILAČKIM SPORTOVIMA

EUSA Combat: Zagreb još jednom pokazao dobrodošlicu studentima iz cijele Europe

PIŠE **ILONA MATJEVIĆ**
FOTO **JAN HUMSKI, MATIJA JURANOVIĆ, DOMAGOJ MOKROVIĆ**

Zagreb je tijekom posljednjih godina postao destinacija koju na različite načine sve bolje upoznaju studenti iz svih krajeva svijeta. Tome svoj doprinos svakako daje i uzlazni smjer razvoja našeg sveučilišnog sporta pa tako nije više neuobičajeno ni samim Zagrepčanima da preko ljeta Studentski dom "Stjepan Radić" (od milja zvan "Sava") bude „krat“ studentima, kao ni da studenti sportaši iz cijele Europe prolaze Gradom u vremenu kada svi nakratko iz njega odlaze prema turističkim destinacijama.

Ovoga je ljeta, uz već spominjano prvenstvo u rukometu na pijesku, Zagreb bio domaćin i Europskim sveučilišnim prvenstvima u borilačkim sportovima (EUSA Combat Championships) – prvom natjecanju u povijesti studentskog sporta koje je udružilo četiri borilačka sporta na jednom mjestu i koje je po broju sudionika najveće natjecanje u kalendaru EUSA-e (*European Universities Sports Association*) za ovu godinu. Preko 1300 natjecatelja s 404 europska sveučilišta i 36 europskih zemalja, od 31. srpnja do 3. kolovoza odmjeralo je snage u karateu, judu, taekwondou i kickboxingu. Među tom ogromnom brojem našla su se i 64 predstavnika s deset sveučilišta i veleučilišta Lijepe naše, čime smo bili jedna od brojnijih država na prvenstvu.

Individualni vs. ekipni sportovi

Iskustvo koje se može doživjeti kroz nekoliko dana provedenih s borbama iz ova četiri sporta teško je usporedivo. Na prvu se čine potpuno različitim od sportaša koji se bave timskim sportovima - bez velike buke i emocija koje postoje u brojnijim ekipama, dok je stvarnost zapravo potpuno suprotna. Mentalna priprema svakog od njih različita je i najčešće se koncentriraju izolirani sa svojim mislima, što odaje dojam individualizma. Međutim, postoje kod njih i smijeh i suze, žal za porazom, podrška i zagrljaji, samo to sve rade na jedan njima svojstven način. Borilački sportovi slave hrabrost, vještinu, tehniku i izdržljivost. Ulijevaju samopouzdanje, grade

Dom odbojke 'Bojan Stranić' bio je poprište ceremonije otvorenja i zatvaranja te natjecanja u karateu na EUSA Combat 2019

Atraktivnih poteza nije manjkalo, a natjecatelji su s tribina uživali podršku svojih kolega, kao i zagrebačke publike

Svečana ceremonija otvorenja u Dom odbojke 'Bojan Stranić' privukla je gotovo 1000 sudionika ovih prvenstava na tribine

mentalnu i fizičku otpornost kako bi se lakše nosili s izazovima u sportu i onima današnjeg suvremenog života. Prije svega, gaje poštovanje prema učitelju, kolegama i samome sebi.

Zagreb kao prepoznat domaćin

Zagreb je zasigurno destinacija koja se poštuje u ovim krugovima. Grad je to koji ih je prekrasno ugostio 2016. godine na Europskim sveučilišnim igrama i kreirao sjećanja kojih se i dalje rado spominju. Zbog toga je ovo premijerno izdanje EUSA Combat, s obzirom na mjesto održavanja, prihvaćeno s oduševljenjem, što potvrđuje i respektabilan broj sudionika, kao i kvaliteta natjecanja. U sportovima u kojima svaki turnir (osim studentskih) nosi određen broj bodova za rangiranje na svjetskoj listi i za predstojeće Olimpijske Igre u Tokiju, čak 1300 sportaša odlučilo je svoje vrijeme posvetiti ovom natjecanju i dati sve od sebe da se iz Zagreba vrata s odličjem oko vrata.

Neka od velikih imena koja je važno istaknuti svakako su Ullur Akta, turski karate reprezentativac, koji je trenutno svjetski lider u svojoj kategoriji kao i prvi na listi kvalifikacija za Ljetne Olimpijske

Igre. Catarina Costa, judoka iz Portugala već sada se priprema za nastup na OI, a Europska sveučilišna prvenstva neizostavan su dio ih priprema. Prošle godine osvojila je zlato u svojoj konkurenciji, a

u Zagrebu samo je nastavila svoju dominaciju.

Hrvatska odličja

Kada je riječ o medaljama, hrvatski sportaši postigli su izvanredne rezultate. Ne sa-

Sljedeći hrvatski predstavnici okitili su se medaljama oko vrata:

KARATE

Raguž Karlo, Sveučilište u Zagrebu, zlatna medalja
Lesjak Lucija, Sveučilište u Zagrebu, zlatna medalja
Pehar Jelena, Sveučilište u Zagrebu, zlatna medalja
Tadić Anita, Sveučilište u Zagrebu, zlatna medalja
Štimac Stjepan, Sveučilište u Zagrebu, srebrna medalja

TAEKWONDO

Skender Luka, Sveučilište u Zagrebu, srebrna medalja
Pečko Borna, Sveučilište u Zagrebu, srebrna medalja
Mavračić Luka, Sveučilište u Zagrebu, srebrna medalja
Vrgoč Ivan, Sveučilište u Zagrebu, brončana medalja
Gucić Franjo, Sveučilište u Zagrebu, brončana medalja
Kolovrat Matea, Sveučilište u Splitu, brončana medalja

KICKBOXING

Jaman Petar, Sveučilište u Zagrebu, srebrna medalja
Crnković Elizabeta, Sveučilište u Zagrebu, srebrna medalja
Galac Karmen, Veleučilište u Šibeniku, srebrna medalja
Regvat Lucija, Zdravstveno veleučilište Zagreb, srebrna medalja

JUDO

Gobec Lea Katarina, Sveučilište u Zagrebu, brončana medalja

mo da smo bili jedna od najbrojnijih država na ovom natjecanju, već smo bili i najuspješnija država po broju osvojenih medalja. Sveučilište u Zagrebu zauzelo je drugo mjesto u ukupnom poretku, odmah iza kolega iz Mađarske, s ukupno 13 osvojenih medalja, odnosno 4 zlata, 6 srebra i 3 bronce. Medalju na ovom natjecanju osvojilo je i Sveučilište u Splitu, Veleučilište u Šibeniku te Zdravstveno veleučilište Zagreb, a nastupili su još i Sveučilište u Rijeci, Sveučilište J.J. Strossmayer u Osijeku, Sveučilište u Dubrovniku, Sveučilište Sjever, Sveučilište u Zadru te Veleučilište u Karlovcu.

Podrška svjetskih, europskih i nacionalnih saveza

Svečane ceremonije otvaranja i zatvaranja održane su u Domu odbojke „Bojan Stranić“, a prisustvovali su im studenti sportaši, volonteri te predstavnici ekipa koji su do posljednjih mjesta popunili tribine. Događaj je okupio i čelnike iz svijeta sporta, od čega se posebno ističu Antonio Espinosa, predsjednik Svjetske karate federacije (WKF), Roy Baker, predsjednik Svjetske kickboxing organizacije (WAKO), kao i Adam Roczek, predsjednik Europske sveučilišne sportske asocijacije (EUSA) te Zrinko Čustonja, predsjednik Hrvatskog akademskog sportskog saveza. Uz navedene, događaj su posjetili i čelnici hrvatskih saveza iz ovih sportova, kao i predstavnici društveno-političkog i sportskog života.

Zagreb ponovno domaćin 2021. godine

S obzirom na to kako je Zagreb već dobio domaćinstvo drugog izdanja ovog natjecanja, 2021. godine, zastava EUSA-e ostala je u našem glavnom gradu, tako da se za dvije godine na „Savi“ još jednom očekuju žamor, veselje i sportski duh mladih studenata sa svih krajeva Starog kontinenta i svijeta.

Na ovom su događaju prvi put na europskoj sveučilišnoj razini održana natjecanja u kickboxingu

Natjecanja u taekwondou održavala su se u SD 'Trešnjevka', poznatijoj kao 'Kutija šibica'

Na EUSA europskim sveučilišnim prvenstvima 2019, hrvatska sveučilišta i veleučilišta osvojila su čak dvadeset i dva odličja

Matija Juranović

USPJEŠAN NASTUP HRVATSKIH EKIPA NA EUROPSKIM SVEUČILIŠNIM PRVENSTVIMA 2019

Dvadeset i dva odličja za Hrvatsku, od čega čak 17 zagrebačkih

U svijetu sveučilišnog sporta, neparne godine rezervirane su za održavanje europskih sveučilišnih prvenstava i Univerzijada, dok se parnim godinama održavaju svjetska sveučilišna prvenstva i Europske sveučilišne igre. Stoga su ova ljeta, širom Starog kontinenta, od lipnja do kolovoza, održavana prvenstva u dvadesetak sportova, na kojima su sudjelovali reprezentativci brojnih europskih sveučilišta. Zagreb je bio domaćin dvama takvim događajima – prvenstvu u rukometu na pijesku i prvenstvima u borilačkim sportovima, a ostala su nadmetanja održavana u Crnoj Gori, Češkoj, Italiji, Mađarskoj, Poljskoj, Portugalu, Sloveniji, Španjolskoj i Švedskoj.

Studentima iz cijele Europe, u nadmetanjima za titulu kontinentalnog prvaka, pridružile su se, naravno i hrvatske ekipe, od čega se ističe uspjeh naših šest visokoškolskih institucija, čiji su se predstavnici okitili s dvadeset i dva odličja.

U prvom je planu pritom značajan rezultat reprezentacija Sveučilišta u Zagrebu, koje su na ovogodišnjim prvenstvima osvojile čak sedamnaest medalja, što naše najveće sveučilište pozicionira na čelno mjesto u Europi ove godine po broju osvojenih titula prvaka.

Zagrebački studenti osvojili su zlato u rukometu na pijesku, dok su još četiri najsajnija odličja izborna u karateu. Srebrom su se okitile stolnotenisačice, kao i predstavnici u kickboxingu (2), taekwondou (3) i karateu, a brončana odličja za Zagreb osvojena su također u rukometu na pijesku i

stolnom tenisu, kao i taekwondou (2) te judu.

Odbojkaški tereni bili su sretni za Sveučilište J.J. Strossmayer u Osijeku, čiji su reprezentativci osvojili titulu viceprvaka Europe, dok su predstavnice Sveučilišta u Rijeci na istom natjecanju osvojile brončanu medalju.

Preostala tri odličja za naše ekipe osvojena su na Europskim sveučilišnim prvenstvima u borilačkim sportovima, gdje su Zdravstveno veleučilište u Zagrebu i Veleučilište u Šibeniku osvojili po srebro u kickboxingu, dok je Sveučilište u Splitu osvojilo broncu u taekwondou.

Zaključak je to ovogodišnjeg sveučilišnog sportskog ljeta, koje je obuhvatilo završnicu nacionalnih prvenstava, nastup na 30. Ljetnoj Univerzijadi u Napulju, sudjelovanje na europskim sveučilišnim prvenstvima te domaćinstvo dvama prvenstvima u Zagrebu.

Ostvareni rezultati na svim poljima dodatna su potvrda razvoju sveučilišnog sporta u Hrvatskoj i našim većim sveučilišnim središtima, a povjerenje Europske sveučilišne sportske organizacije u dodjeli domaćinstava, ponajbolji je dokaz ugledu koji hrvatski sveučilišni sportski sustav uživa na međunarodnoj razini.

Sportska sezona akademske godine 2018./2019. završit će u rujnu održavanjem preostalih UniSport HR državnih sveučilišnih prvenstava – onih u košarci 3x3, odbojci na pijesku, stolnom tenisu i badmintonu, nakon čega se aktivnosti usmjeravaju prema nadolazećoj godini i novim izazovima na sveučilišnim sportskim borilištima.

R.I.

Studenti iz cijele Europe tih su ljetnih dana oživjeli Studentsko naselje 'Stjepan Radić', popularnu 'Savu'

HRVATSKO-FRANCUSKI UPRAVNOPRAVNI DANI
JOURNÉES JURIDIQUES ET ADMINISTRATIVES FRANCO-CROATES
13. godina / 13ème année - Split, 12. i 13. rujna / septembre 2019

Trinaestu godinu zaredom, pod pokroviteljstvom Ministarstva uprave i Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske, u Splitu se 12. i 13. rujna održavaju Hrvatsko-francuski upravni pravni dani. Organizatori simpozija su Pravni Fakultet u Splitu, Sveučilište Panthéon Assas, Pariz II, Sveučilište u Splitu, Državni savjet Republike Francuske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske i Centar za europsku dokumentaciju i istraživanja - R. Schuman u Splitu uz potporu Ustavnog suda Republike Hrvatske, Veleposlanstva Francuske Republike u Hrvatskoj, Splitsko-dalmatinske županije i Grada Splita. U organizacijskom odboru nalaze se profesor emeritus Marc Gjidara, prof. dr. sc. Dragan Ljutić, prof. dr. sc. Mirko Klarić, prof. dr. sc. Damir Aviani, izv. prof. dr. sc. Bosiljka Britvić Vetma, dr. sc. Neven Šimac te dr. sc. Zoran Pičuljan.

Tema ovogodišnjeg simpozija jest

U susret 2020: Predsjedanje Republike Hrvatske Europskom unijom, O implikacijama upravljanja Europskom unijom.

Simpozij se održava u prostorijama Sredozemnog instituta za znanosti o životu sa sljedećim rasporedom:

ČETVRTAK, 12. RUJNA

UPRAVNE IMPLIKACIJE

8:30: Doček sudionika

9:00 - 9:45: Pozdravna riječ

JUTARNJI DIO - 9 h 45 DO 13 h 00

Tema 1: « Prilagodba hrvatske i francuske uprave Europskoj uniji,

Predsjedatelj: Mirko Klarić, Redoviti profesor, dekan Pravnog fakulteta u Splitu

9:45 - 10:15: Ivan Malenica, *Ministar uprave Republike Hrvatske*: « Prilagodba hrvatske uprave Europskoj uniji »

10:15 - 11:00: Yves Doutriaux, *Državni savjetnik - Yves Gounin, Državni savjetnik - Marie-Pierre Lanore, Voditeljica međunarodnih odnosa Državnog savjeta*: « Francuska uprava i Europska unija »

11:00 - 11:20: Pauza

Predsjedatelj: Jean Michel Lemoyne de Forges, *Profesor emeritus Sveučilišta Panthéon-Assas, Paris-2*

11:20 - 11:40: Dario Đerđa, *Redoviti profesor Pravnog fakulteta u Rijeci - Ana Jerčinović, Asistentica na Pravnom fakultetu u Rijeci*: « Upravni postupak u pravu Europske unije »

11:40 - 12:00: Nataša Žunić - Kovačević, *Redovita profesorica Pravnog fakulteta u Rijeci*: « Prilagodba hrvatske porezne uprave Europskoj uniji »

12:00 - 13:00: Okrugli stol

Predsjedatelj: Jean Massot, Počasni predsjednik odjela Državnog savjeta

Uvod u raspravu: Neven Šimac, *Predsjednik Centra za europsku dokumentaciju i istraživanja «Robert Schuman» u Splitu*

POPODNEVNI DIO - 14 h 30 DO 16 h 30

Tema 2: « Primjena europskih direktiva od strane javnopravnih tijela »

Predsjedatelj: Marko Šikić, *Redoviti profesor Pravnog fakulteta u Zagrebu*

14:30 - 14:50: Jérôme Michel, *Državni savjetnik*: « Prenošenje, nedostatno, prekomjerno prenošenje »

14:50 - 15:10: Damir Kontrec, *Predsjednik Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske*: « Primjena europskih direktiva u praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske »

15:00 - 15:30: Jacques Caillosse, *Profesor emeritus Sveučilišta Panthéon-Assas, Paris-2*: « Predmet Nicolo - Državni savjet, skupština, 20. listopada 1989. »

15:30 - 15:50: Bosiljka Britvić Vetma, *Izvanredna profesorica Pravnog fakulteta u Splitu - Franje Staničić, Izvanredni profesora Pravnog fakulteta u Zagrebu*: « Primjena direktive o uslugama u sustavu visokog obrazovanja »

15:50 - 16:30: Okrugli stol

Predsjedatelj: Marc Gjidara, *Profesor emeritus Sveučilišta Panthéon-Assas (Pariz 2)*

PETAK, 13. RUJNA

UPRAVNO-SUDSKE IMPLIKACIJE

JUTARNJI DIO - 9 h 30 DO 13 h 30

Tema 3: « Suradnja nacionalnih upravnih i europskih sudova u kreiranju upravnosudske prakse »

Predsjedatelj: Damir Aviani, *Redoviti profesor u trajnom zvanju Pravnog fakulteta u Splitu*

9:30 - 9:50: Jean Michel Lemoyne de Forges, *Profesor emeritus Sveučilišta Panthéon-Assas, Paris-2*: « Google između Državnog savjeta i Suda Europske unije »

9:50 - 10:10: Kristian Turkalj, *Državni tajnik, Ministarstvo pravosuđa*: « Interakcija hrvatskog pravosuđa sa sudom Europske unije »

10:10 - 10:30: Snježana Bagić, *Zamjenica predsjednika Ustavnog suda Republike Hrvatske*: « Dijalog Ustavnog suda Republike Hrvatske i Suda Europske unije »

10:30 - 10:50: Lidija Vukičević, *Sutkinja Visokog upravnog suda Republike Hrvatske*: « Primjena Povelje o temeljnim pravima Europske unije u hrvatskom upravnom sporu »

10:50 - 11:10: Pauza

Predsjedatelj: Yves Gounin, *Državni savjetnik*

11:10 - 11:30: Charlotte Denizeau, *Docentica na Sveučilištu Panthéon-Assas (Paris-2)*: « Upravna interpretacija Povelje o temeljnim pravima u kontekstu prethodnog pitanja »

11:30 - 11:50: Sanja Otočan, *Sutkinja Visokog upravnog suda Republike Hrvatske*: « Načelo učinkovitosti upravnog spora u svjetlu konvencijskog prava na suđenje u razumnom roku »

11:50 - 12:10: Boris Ljubanović, *Redoviti profesor Pravnog fakulteta u Osijeku*: « Upravnosudska disharmonija u svjetlu europskih pravila »

12:10 - 12:30: Lana Ofak, *Izvanredna profesorica Pravnog fakulteta u Zagrebu - Marko Turudić, Docent Pravnog fakulteta u Zagrebu*: « Tužba zbog propusta donošenja općeg akta u europskom i hrvatskom pravu »

12:30 - 13:20: Okrugli stol

Predsjedatelj: Jasna Omejec, *Redovita profesorica u trajnom zvanju Pravnog fakulteta u Zagrebu*

13:20 - 13:30: Zaključak simpozija: Zoran Pičuljan, *Povjerenik za informiranje*

PRIJAVE ZA SUDJELOVANJE NA SIMPOZIJU I INFORMACIJE

Pravni fakultet u Splitu, Domovinskog rata 8., UPRAVNOPRAVNI DANI, 21000 Split, e-mail: upravnopravnidani@pravst.hr, tel.: 00 385 (0) 21 393 502.

Kotizacija za sudjelovanje iznosi 1.000,00 kuna (s PDV-om) po sudioniku, a uplaćuje se unaprijed na žiro račun broj: *OTP banka d.d. HR4324070001100578448 poziv na broj 90031 PRAVNI FAKULTET SVEUČILIŠTA U SPLITU*, s naznakom « naknada za upravno-pravne dane Split 2019 ».

Naknada uključuje: sudjelovanje na Simpoziju, zbornik s radovima autora (bit će dostavljen naknadno), napitak za vrijeme stanka, ručak u četvrtak i petak.